

സിന്ധവിജയം

പാലിഭാഷകൻ
രാമേശ്വരമുഖാർഥി

സിസ്യവിജയം

പരിഭ്രാന്തകൾ
അബ്ദി മുഖ്യമാർവ്വാരി

സ്രൂതിയകൾ
എ.എ ഇഹമദ്‌സാഹിഖി
അൽ-ഹസ്-ലാം പബ്ലിഷിംഗ് ഹസ്സ,
കടമുന്ന, തിരുവനന്തപുരം-2.

கனாப்பதிபூ[”] 1000

பகுப்புவகாலே புள்ளியகங்

— 1969 —

வில தீர்க் கா: வெ:

அறுடி:

அருளாவ் பிரைஞான், கொல்லி,

സിന്ധജിജാ.

ഇസ്സാമിന്റെ നവുചീഴ്തി അഭിവ്യാഥപ്രവണിയാം തത്തിൽനിന്നും പുരുഷിക്കൈകളിലേയ്ക്ക് പ്രസർക്കാൻ തടങ്കിയിരുന്ന കാലം, സത്യവിപ്രാസികൾ ഏകദേവവിശ്വാസത്തിൽ, അടിയുറച്ചു എത്തങ്ങളോടുകൂടി വിജയപതാകപറത്തിക്കൊണ്ട് പുരോഗമിച്ചിരുന്നു. ലോകം അവർക്ക് മാർത്ത്വമായ സ്പാഗതമരുളി. നവീനമായ ആ വിത്രുലുമതരതെ ആദ്ദേഹിക്കവാൻ ശത്രുക്കൾപോലും സന്നദ്ധരായതിൽ അത്താളത്തിനവകാശമീല്ല. വിത്രുലുവർജ്ജനിലെ സത്യപ്രഖ്യാത്യനങ്ങളുടെ സമേഖാധനങ്കൾ അവരെ അത്യുട്ടുപ്പിച്ചിരുന്നു. മൂസിംകളുടെ സംഘവലും നാടകങ്ങൾ അഭിവ്യാഥപ്രക്രിയയാണ്. അപ്പാളുവിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിൽ അടക്കാടിയ വിരദ്ധാലാക്കളായ മൂസിംകൾ മിസ്റ്റ്, ഷാം, ഇറാബ്, ഇറാൻ തടങ്കിയ സ്ഥലങ്ങളിൽ വിജയപതാക നാട്ടിക്കൊണ്ട് മണ്ണോറി. അഭേദ്യയിൽ മാതൃമജ്ജി, ഏഷ്യയുടെ പദ്ധതിമാനങ്ങളിലുംഇസ്സാമതം കാലവിളംബമെന്നു ഒരു നവുപരിവർത്തനം സംജാതമാക്കി.

വലിപ്പാ വലീച്ചവിന്റെ അഭ്യർത്ഥനലിക്കിന്റെ പ്രതിനിധിയായി അന്ന് ഇരാവിനെ ഭോച്ചിയുന്നതു "ഹജ്ജാജ് ബിന്നയുസ്മായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാണപാടവായും ദിർഘവിക്കണ്ണവും അദ്ദേഹത്തെ രാജുതന്ത്രജ്ഞതനായ ഒരു സുപ്രസിദ്ധഭരണകത്താവനംമുള്ള ബഹുമതിക്കുംനാക്കിത്തിന്ത്രം. തന്റെ രാജുതന്തിനും ഏറെവും അടിത്തുകൂടിക്കിടക്കുന്ന മഹിളസ്ഥാനത്തെ ഇസ്സാമിന്റെ കരവലയത്തിൽ പെട്ടതുന്നതിനും ഹജ്ജാജ് ബിന്നയുസ്മായ് അതിയായി ആനുഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ ചെറുമാനങ്ങളായ വനപ്രദേശങ്ങളും നദികളും തരണംചെയ്യുക മഹിളസ്ഥാനത്തെയ്ക്കും

ങ്ങൾ സെസ്റ്റുത്തെ നിരപ്പായം ധാതുചെറുക്കവാൻ പറിയും ഒരു ദിവസം നിന്മാനിയെ അദ്ദേഹത്തിന് എഴുപ്പ് തനിയും കണ്ടുപിടിക്കവാൻ സാധിച്ചില്ല.

ലക്ഷാദ്വീപ്⁹

അരബിചരിത്രകാരന്മാർ ലക്ഷാദ്വീപിനു് ധാക്രൂത്തു് പ്രീപ്പു് എന്നാണു് നാമക്കണ്ണംചെയ്യിക്കുന്നതു്. അക്കാ ലക്ഷ്മി ഇൻഡ്യയിൽ ദാരോ ഭാഗങ്ങളിൽ ദാരോ ,രാജാക്ക മാരകെ ഭരണത്തിന്കും അമന്ത്രിക്കുന്നതുപോലെ ലക്ഷ്മി സൗലും സിലം കുലനായ ഒരു രാജാവിന്റെ കരവലയത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യിക്കുന്നു. അരബികൾ ലക്ഷാദ്വീപുമായി വ്യാപാരം നടത്തിവന്നിരുന്നതിനാൽ അവിടത്തെ ജനങ്ങളിൽ മുപ്പൂരികളുമായി സൗഖ്യാർദ്ദനത്തിൽ കഴിയുകയായിരുന്നു. ലക്ഷാരാജാവു് ഒരു കച്ചവടസംഘത്തിന്റെ മടക്കയാറു യിൽ മഹാജാജ്ഞവിന്റെയുമിനു പാരിതോഷികമായി അനവധി വിലയും രഹിക്കുന്നതു് മഹത്തുകളിൽ ഏക്സിച്ചയച്ചു. കച്ചവടച്ചുരക്കകൾ സംഭരിച്ചിട്ടുള്ള പല തോന്തരികളിലും ആ വനിക്കണ്ണം ലക്ഷാനീരംവിട്ട് പുരാപ്പെട്ടു.

കടൽക്കളുടെ അക്രമണം

അക്കാലത്തെ സമുദ്രസഖാം ഇന്നത്തേപ്പുാലെ സുരക്ഷിതമോ, സുവകരമോ ആയിരുന്നില്ല. പാക്കപ്പെടുക ഉം അനവധി ദിവസം സമുദ്രത്താട്ടം കാറിനേനാട്ടം മല്ലിനാൽമാത്രമേ നിബിത്തസ്ഥാനത്തു് എത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നുള്ളത്. അതിനിടയ്ക്കു പലപ്പോഴിം ധാതുക്കാക്ക് തന്നൂർമ്മാലത്താട്ട് എററുമുട്ടുണ്ടായും വരും. അവരുടെ ആക്രമണത്തെ അംതിജ്ഞിവിക്കവാൻ ധാതുക്കാക്ക് സംഘവാലംകൂടാതെ കഴിയുമായിരുന്നില്ല. ലക്ഷ്മിയിന്നിനം പുരാപ്പെട്ട വനിക്കണ്ണം പരിമിതമായ ആളുകളെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളത്.

സിന്ധു' അതിന്തിരിൽ 'മദ്ദീൽ' എന്നാൽ സ്ഥല മജ്ജായിരുന്നു. അതു' അക്കാലാത്ത കടൽക്കളിൽ യാതെ ഒരു ഗുണകതമായിത്തീർന്നിരുന്നതിനാൽ ക്രമപരിക്രമാർ വഴി ഒരു കാതലോട്ടുക്രമിച്ചാരുമെ ആവശ്യി സഖ്യരിച്ചവാൻ അന്നത്തെ ജലധാനങ്ങൾ ഉപയുക്തങ്ങളും പ്ലാറ്റിനം. തന്മുലം തീരം പ്രദേശത്തിനുത്തരവും' പലപ്പോഴും കടൽക്കളിൽ മാത്രമായി എറുവമുണ്ടി വ്യാപാരാംഘടനയിൽ നാശനാശങ്ങൾ സംഭവിക്കാവുണ്ട്. സിന്ധിലെ രാജാവുചോലം ഈ തന്മുലം സംഘടനയെ ഡേപ്പുട്ടിനും എന്നുള്ളതു' ഹാർഡേവാർ അവരുടെ ശൈത്യി അംഗമാനിക്കാവുന്നതാണ്'. നമ്മുടെ വനികൾ സംഘം തന്മുലം ഒരു കണ്ണിൽ ചെടാതിരിക്കാൻ ശീ ഞതുമാറി ധാത്രചെയ്യുവെങ്കിലും, അവരുടെ പ്രധാന നിലുപ്പലും ധാരിണ്മീച്ചുതേയുള്ളതു. തന്മുലാംഘടം അവരുടെ തോണികളെ വളർക്കും അല്ലെന്നുമരിക്കുന്നു അവരുടെ വെന്നുന്നമരാക്കി കൂച്ചുവടാംമാനങ്ങൾ അപഹരിക്കുന്നും ചെയ്യു. ലക്ഷാരാജാവിനാൽ അയയ്യുപ്പുട്ടിനു പാരിതോഷിക്കങ്ങളും ഇക്രൂട്ടത്തിൽ കടൽക്കളിൽ മാതെ കൈയിൽപ്പെട്ടു.

ഹാജാജ്'വിന്നയുമിനു' അചിരേന്ന ഈ വാത്ത അറിവുകിട്ടി. ലക്ഷാരാജാവു' തനിക്കെല്ലാത്തിനു പാരിതോഷിക്കങ്ങൾ തോണികളോടൊന്നില്ല' അപഹരിക്കുന്നു വാത്ത യുസുഫിനു അതീവ കപിതനാക്കി. അദ്ദേഹം സിന്ധിലെ രാജാവായ ദാഹറിനു' മുതൽമുഖേന ഈ വിവശം അറിവുകൊടുത്തു. തന്മുലമാരെ കണ്ണപിടിച്ചു ശിക്ഷിക്കുകയും തന്റെ സാധനങ്ങൾ സുരക്ഷിതമായി എത്തിച്ചുകൊടുക്കയും ചെയ്യണമെന്നു' അദ്ദേഹം പ്രത്യേകം ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നു. ദാഹറിനാകട്ട, യുസുഫിന്റെ കത്തിനെ ബഹുമാനിക്കാതെ, തന്റെ കല്പനയ്ക്കിന്നേം കടൽക്കളിൽ മാരെ വെന്നുന്നതിലുക്കാണോ സാധനങ്ങൾ

പിടിച്ചേര്ച്ച ക്കാനോ തന്നാൽ അരക്കുമാണെന്നമാത്രം മറപ്പ് ടി നല്ലോ മുതനെ ധാതൃയാക്കി. രാജാവിന്റെ ധാർശ്നപ്പ് ഘൃഷ്ണിച്ചു തുടർന്ന മറപ്പടി മഹാജിന്റെ കോപത്തെ പ്രിയ സീവിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം ഉബൈദുല്ലൂ എന്നാരാജീവൻ നേരുത്പത്തിൽ ഒരു സെസന്റ്രത്തെ സിസിലേയ്ക്കുള്ളു് കടക്കണമെന്ന കണ്ടുപിടിക്കാൻ ശ്രമം നടത്തി. എന്നാൽ ഉബൈദുല്ലൂയ്ക്കു തന്നുമെങ്കെട ഒളിപ്പുാഞ്ചിമിത്തം വിജയം സിലിച്ചിച്ചില്ലെന്ന മാത്രമല്ല അവരിൽ ഏതാം പ്രോത്സാഹിക്കെ ബാക്കിയുള്ളവർ ശരുക്കളുടെ കൈയിൽപ്പെട്ട മരിക്കേണ്ടതായും വന്നു. മഹാജി' വീണ്ടും വീണ്ടും സെസന്റ്രത്തെ അയച്ചുകൂടില്ലം അവക്കും മുൻഗാമികളുടെ അനാഭവംതന്നെ ഉണ്ടായി.

ഘുഖ്യവാദായ സേനാനായകൻ

ങ്ങൾ രാജാവിനു തന്നുമൊംലത്തിന്റെ അക്രമങ്ങളും, മറ്റും ആരുള്ളതുകല്പനകളും അമർച്ചവരുത്താനുള്ള കൈലൂടിപ്പുനുവന്നാൽ രാജ്യത്തിന്റെ സുരക്ഷിതത്തം നിലനിറ്റത്തെപ്പെടുന്നതെന്നോന്നുണ്ടോ? സേവകവും ജാതിക്കു മുണ്ടായ സംസകളിൽ സൗഖ്യവും സുവാംഗങ്ങളും മുഴക്കിയും കഴിയുന്ന ഭാഗവിന്റെ അലപസമന്നാഭാവവും, അവരുടെ നാശം സഹചരിക്കാൻ മഹാജിന്റെ കത്തവ്യനില്ലെന്നും അവലും അവലും അഭിച്ഛീഡി. അദ്ദേഹം സുരക്ഷതമായ ഒരു സെസന്റ്രവിഭാഗം ത്രുപ്പിക്കരിച്ചു് സിസിലേയ്ക്കുള്ളു് അയയ്ക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഏപ്പും ചുരുക്കുള്ളും ചെയ്തു. എന്നാൽ പ്രാഥനായ ഒരു സേനാനായകന്റെ അഭാവം ആരു സെസന്റ്രത്തെ സംബവസിച്ചിട്ടുംതോളം വലിയാണ കഠവായി അംഗീകാരം കണ്ടു. തന്റെ സെസന്റ്രത്തിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥനും രിൽ ഹാരാങ്കത്തെപ്പുറിയുള്ളതു അഭിപ്രായം അദ്ദേഹം ആരാഞ്ഞത്തിന്തു. അറബിലെ യുദ്ധങ്ങളിൽ ഒരു രണ്ട് വീരനേന്നു വിബൃതി നേടിയിരുന്ന ഉമർഖുനാബേംഡ്ലൂ

ഈ അവസരത്തിൽ ഇൻഡ്രാധീ പോകാനുള്ള തന്റെ ആഗ്രഹം അധികമാരെ അറിയിച്ചു. അബ്ദപ്പിംഗ ഒരു യുദ്ധവീരനെന്നപ്പോരെ അദ്ദേഹത്തിനു ഭണ്ടപരമായ കഴി വിപ്ലവനുള്ള വസ്തു മഹാജിനാം അറിവുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ആ അപേക്ഷ സ്ഥിരകരിക്കുന്നുയില്ല. ഇങ്ങനെ യിരിക്കേ മഹാജിനാം, തന്റെ പിത്രസ്ഥാദംശത്രു നായ മഹമഹിബീം കാസിമിന്റെ മുന്നഗണങ്ങളുടെ പ്രാഥം പ്രശംസിക്കുന്നതു കേരളവാനിടയായി.

മഹമഹിബീം കാസിം കേവലം ഒരു യുവാവായി കുന്നങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ രണ്ടാടവബും, ഭണ്ടാടേ ഷിയും പരശക അറിയപ്പെട്ടിരുന്നു. പതിനേഴുവയല്ലെല്ലാം മാത്രം പ്രായമുണ്ടായിരുന്ന ആ യുവാബനനാനിയുടെ അനീതരാജാധാരണമായ ധീരപരാത്മകമായ പലചേപ്പും മഹാജിന്റെ എദ്ദുംഗമമായ പ്രശംസയ്ക്ക് പാത്രിവീചിച്ചിട്ടുണ്ട്. യുദ്ധത്തിലെന്നപോലെ സമാധാനപരിപാപനത്തിലും അദ്ദേഹത്തിനുള്ള പ്രത്യേക ശരൂക്കെഴുംമിത്രങ്ങളെയും പ്രശംസയ്ക്ക് വിഷയിച്ചാവിച്ചിരുന്നു. മഹാജിബീം, യുസുഫിന്റെ സംഭാരം ലഭിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ മഹമഹിബീം കാസിം ‘ഹീന’ദേശരൂത് താമസിക്കുന്നതിനു. കൂതു കിട്ടിയ ഉടാന അദ്ദേഹം ഇൻഡ്രാധീ ചുറ്റപ്പെടാനുള്ള ക്ഷേമങ്ങൾക്കുടി ജോലിക്കുന്നു അടുക്കുക്കുള്ളും തിരിച്ചു. മഹാജിനാം, തന്റെ സേനാനായകമാരിൽ രണ്ട് ഹേർ വധിക്കപ്പെട്ടു സ്ഥലത്തെയ്ക്ക് സ്വീകരണ അയയ്ക്കുന്നതിൽ വിഷദം തോന്നാതിരുന്നില്ലെന്നു. എങ്കിലും കാഞ്ഞത്തിന്റെ ഗൗഢ്യവാത്ത് കാത്രം സഹാരനും അദ്ദേഹം ധാരാനമതി നില്ലോ. എസന്റുന്നതിനു വേണ്ട സകല ഉപകരണങ്ങളും ആത്മാപരാത്മകങ്ങളും കൊണ്ടുപോകുന്നതിൽ ധാരാത്മാ ലോഭ്യം വരുത്തുന്നതനാം അദ്ദേഹം പ്രശ്രൂക്കം ആശ്രാപിച്ചിരുന്നു.

മഹമദിബോന് കാസ്പിൻ പത്തീരായിരും ഭേദമായിരും ഏപ്രൽ ഒരു വലിയ സെസന്റ്രത്തോടുകൂടി തന്നെ ജൈത്ര യാത്ര എത്രഭേദമുണ്ട്. സിന്ധിയിൽവച്ചു തന്നെ സെസന്റ്രത്തോടു തുറച്ചേങ്ങന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശം നല്കി കടക്കമാർക്കുമായും അദ്ദേഹം ഒരു സെസന്റ്രവിഭാഗത്തെ അധിക്കരിക്കുന്നു. കൃപ്പലു കളിൽ കയറ്റിയിരുന്ന യുദ്ധഭാപകരണങ്ങളും ആഹാര സാധനങ്ങളും സുക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് ആ സെസന്റ്രവിഭാഗം സിന്ധിനെ ലക്ഷ്യമാക്കി ധാത്രചെയ്യു. കരമാർക്കുമായി സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന സെസന്റ്രത്താടനിച്ച് ആഹാരസാധനങ്ങളും ക്രാനക്കുളം മറ്റും കയറ്റിയിരുന്ന മുഖ്യരിം ഒരു ക്രമാംശം, അപ്രേഭേദമായഒരു പ്രത്യേകസുക്ഷിപ്പിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നഭാഗിയിരുന്നു. അനേകദിവസത്തെ ഭർഖടകയാത്രയ്ക്കും ശേഷം സിന്ധിലെ ഒരു പ്രധാനപട്ടണമായ ദബീലിനട തെത്തിനി ഒരു വെള്ളിയഴച്ചിവസം അവർ ക്രാനക്കുപ്പിച്ച് പട്ടണത്തിൽ പ്രവേശിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കാതെ വിജയമായ ആ മെത്താനപ്രദേശത്തു കിടങ്കുകൾ കഴിച്ചു് ഒരു രക്ഷാ സങ്കേതം സുഖ്യിക്കാനാണ് അവർ ആളുമായി ശ്രമിച്ചതു്. വലിയോരു ജനവിഭാഗത്തിന്റെ നിരന്തരപ്രയത്നമലു മായി ഏററുവും ചുരങ്ഗിയ സമയത്തിനുള്ളിൽ ആഴ്ചേരിയ ഒരു കിടങ്ങ് അവിടെ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു്. ബോനാനാ യക്കൻറെ നിർദ്ദേശമനസ്സിച്ചു് കിടങ്ങിനരികിൽ നാലു ചുറ്റും കുത്തങ്ങൾപോലുള്ള തടികൾ നാട്ടി ഒരു പ്രാകാര മെന്നാവിധി മറയുണ്ടാക്കി. ക്രാനക്കുകൾക്കു മല്ലെ ഒരു ഉന്നതലപചജത്തിൽ മുസ്താമിൻറെ വിജയപതാക ഉയർത്തുപെട്ടു്. മലപ്രകാരം സകല സജ്ജീകരണങ്ങളും പുതിയ ധാക്കിയിട്ടു് അദ്ദേഹം തന്നെ കൃപ്പലുക്കുള്ള പ്രതിക്ഷിച്ചു് പാത്രത്തിൽ. കൃപ്പലുകൾ എത്തിച്ചേരുന്നശേഷം ദബീലിലെ ബഹിതിനിഗതിക്കുള്ള വിവരിച്ചുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം ഹജാജിനെ കുത്താത്തി.

‘മൈൻ’ അക്കാലങ്ങളു സിസ്യിലെ ഒരു പ്രധാനപട്ട നാമായി കീതിപ്പേട്ടിരുന്നു. അവിടത്തെ ജനങ്ങളിൽ ഭരിഞ്ഞവും ബുദ്ധമതാവലംബികളായിരുന്നു. പട്ടണമല്ലു തനിൽ ഒരു ഗംഭീരമായ ദേവാലയം ഉണ്ട്. ദേവാലയത്തിൽ നാളിൽ നിമ്മിക്കപ്പേട്ടിരുന്ന ഒരു ഉന്നതമൺഡപം അതിന്റെ ആക്രമിക്കിവലിപ്പുവും കലാസൗണ്ട്രുവുംകൊണ്ട് ഒരു അതുകൂപുശ്ചിയാണി പരിശോഭിച്ചിരുന്നു. ആകാശ ചുംബിയായി നിലകൊള്ളുന്ന അതിന്റെ ഉള്ളംഗങ്ങളും രേപരി പീതവർന്നതിലുള്ള ഒരു പതാക പാറിക്കളിച്ചിരുന്നു. ആ പട്ടണവാസികൾക്കു മുഴുവൻ അഭ്യന്തരാവികാണതകത്തെവണ്ണം വിസ്തൃതവും സുരക്ഷിതവും ആയ ഒരു സങ്കേതമായിരുന്നു ആ ദേവാലയം.

പ്രമാഘവിജയം

നിശാകാലങ്ങളിൽ മഹമഹിഖാനകാസിമിന്റെ ചാരമാർ പട്ടണത്തിന്റെ പലഭാഗങ്ങളിലും വേഷപ്പൂർണ്ണം സബ്രഹ്മാനായി സബ്രഹ്മാനും അവിടത്തെ സ്ഥിതിഗതികൾ ഗ്രഹിച്ചുവന്നു. ഇങ്ങനെ നാലത്തുവർഷം കഴിഞ്ഞതിൽ പിന്നീട് ഒരുവിവസം മുസ്ലിംസൈന്യം തങ്ങളിടെ സേനാ ധിപരാക്കുന്ന നിർദ്ദേശമനസ്സരിച്ചു പട്ടണത്തെ വളർത്തു. ശത്രുസൈന്യം നഗരപുരിനാരത്തിൽ എത്തിയപ്പോരാർ മാത്രം മുഖം ജനങ്ങൾ വിവരം ഗ്രഹിച്ചുള്ളൂ. ദേവിഹ്രപരായ ജനങ്ങൾ ജീവരക്ഷാത്മം കോട്ടയിലേയ്ക്ക് പാതയും. മുസ്ലിം സൈന്യം നഗരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോഴേയ്ക്കും കോട്ട യിലെ ബലമേറിയ കവാടങ്ങൾ അടയ്ക്കപ്പേട്ടുകഴിഞ്ഞു തന്നെ. സമഞ്ഞാസുകരായി പുന്നപ്പെട്ട മുസ്ലിംകൾക്കു തങ്ങളുടെ മുഖിൽ പ്രതിജ്വന്നമായി നിലകൊള്ളുന്ന ആ ശ്രദ്ധാന്വീകാരത്തെ കണ്ണഭപ്പോരാർ അല്ലെങ്കിലായി. എന്നാൽ അട്ടത്തെ നിമിഷത്തിൽതന്നെ അവർ കോട്ട ഭേദിച്ചുകരുക്കുകയുണ്ടും ശ്രമം തുടങ്ങി. പല ഉപായ

അക്കം അവർ പ്രയോഗിച്ചു. മുന്നദിവസം അങ്ങനെ കഴിഞ്ഞതു. നാലൂടിവസം മുഹമ്മദിബു് നകാസിമിൻറെ നിർദ്ദേശമനസരിച്ചു് ഒന്നും വില്ലുളികൾ ആ ദേവാലയത്തിലെ പതാകയെ ലക്ഷ്യമാക്കി അനുപ്രയോഗം നടത്തി. വിഭദ്ധം വില്ലുളികളുടെ ഏകോപിച്ചിച്ചുള്ള ശരൂപയോഗങ്ങളാൽ ശകലിതമായിത്തീർന്ന ധപജം പതാക ഫോട്ടുക്കി നിലവംപഠിച്ചു. മൂസിംകളുടെ അനുജങ്ങൾ പതിച്ച കോട്ടയ്ക്കളിൽ പലക്കം ജീവാപായവും നേരിട്ട്. അപകടങ്ങൾ വല്ലിച്ചുവന്നേരുടുക്കി, അതുവരെയും പ്രതിരോധത്തിനു തയാറാക്കാതിരുന്ന രാജാ ദാഹിർ തന്റെ മന്ത്രിമാരുടെയാലോചിക്കവാൻ നിർബുദ്ധിതനായി. ഒരു ദിവസം പുലർക്കാലത്തിൽ ദാഹിർ തന്റെ സെസ്ക്രിപ്റ്റിൽ കോട്ടയ്ക്ക് പുറത്തുപോയി യുദ്ധം ചെയ്യാനെത്തു കല്പനന്നുണ്ടി. മുഹമ്മദിബു് നകാസിം ആശിച്ചുംനുതം അതുതന്നെന്നയാ യിരുന്നു. അക്കെനെ ഇരുപ്പെസന്റുകളിൽ ഏറ്റവും ശ്രദ്ധാര മായ രണ്ട് തുടങ്ങി. അറബുട്ടെന്നായുടെ വഡ്സ് ഗ്രൂപ്പ് യോഗവെവഗ്രൂപ്പും ദുരിതിന്റെ സെസ്ക്രിപ്റ്റുകൾ ശമിലമായിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ട്രാൻസ്ഫോർമേഷൻ വിജയിക്കാൻ കഴിക്കാൻ ശ്രദ്ധാനുള്ള അഭ്യരൂപനിശ്ചിത്തി വച്ചുനിന്ന് വന്നു. രാജാ ദാഹിർ കഴിച്ചുന്നതു ശ്രമിച്ചിട്ടും തന്റെ സെസ്ക്രിപ്റ്റു മുന്നോട്ടു നയിക്കാൻ അഭ്യന്തരത്തിനു സാധിച്ചില്ല. പരാജയം സംഭവിക്കുമ്പോൾ ഭോലപ്രഥമാവതോടുകൂടി ദാഹിറും സെസ്ക്രിപ്റ്റം യുദ്ധം ചെയ്തുകൊണ്ടതനെ കോട്ടയിലേക്കുണ്ട് പിന്നുവാങ്ങി. കോട്ടവാതിൽ വിശക്തം അടയ്ക്കപ്പെട്ടതു കണ്ണഭൂപാർ മുഹമ്മദിബിന്കാസിം തന്റെ ട്രാൻസ്ഫോർമേഷൻ പ്രോസൈസിപ്പിച്ചു് എത്തുവിധമെങ്കിലും കോട്ടയ്ക്കളിൽ കടന്നുക്കാണ് ശ്രമിക്കുമ്പോൾ കല്പനകാട്ടതു. അവർ കുറരേണിയും മറ്റൊരുപ്പയോഗിച്ചു ഭിത്തിച്ചുടക്ക ദുകളി ശ്രദ്ധയ്ക്കു കയറാൻ ശ്രമിച്ചു. മൂസിംകളുടെ ഇം സാധ്യിം

പ്രമാണത തടങ്കൽവേണ്ടി ദാഹിറിൻറെ ഭക്താർ കോട്ടയുടെ മുകളിൽ അബ്ദിനിനിരും. ദാഹിറിൻറെ ഉപദേശാനുസരണം അവർ തിശ്വയുടെ എണ്ണ കീഴ്പ്പോട്ട് ചീതുടരുട്ടുക്കും. വില്ലാളികളിലും കോട്ടയുടെ മുകളിൽനിന്നും തുടരെ അസുഖങ്ങൾ അധിച്ചുവെക്കാണമെന്നു. എന്നാൽ ഈ തടസ്സങ്ങളും മുസ്തിംകൾ കാരുമായി കൈതിയിപ്പി. അവർ സംഘാസംഘമായി പല ഭാഗത്രം കോട്ടയുടെ മുകൾഭാഗത്തെത്തന്താൻ അതുപരിഗ്രാമം ചെയ്യുകൊണ്ടു തന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള പരിഗ്രാമത്തിനിടയിൽ അവരിൽ ഒരു സംഘം അള്ളക്കരിം കോട്ടയുടെയുള്ളിൽ കടന്ന് അനവധി ശത്രുക്കളെ വധിക്കുകയും കോട്ടവാതിൽ ബലംപുണ്ടായിരുത്തുന്നുകൊട്ടക്കുകയും ചെയ്തു. അബ്ദപൊട്ടിയ നഡിജലം പോലെ മുസ്തിംബേസന്റെ കോട്ടയുടെയുള്ളിൽ ഇരവിക്കയറി. പിന്നീട് അഭിയുക്തരായ യുദ്ധം എത്രയും ഭീകരമായിരുന്നു. എത്താനം സമയം മാത്രം ഇംഗ്ലീഷ് സ്ഥിതി നിലനിന്നുള്ളൂ. ദാഹിറിൻറെ ഭക്താർ ത്വരിച്ചു തന്ത്രങ്ങൾ നേതാക്കാമാരുടെ ആര്ജ്ജതയും സരിക്കാതെ ജീവനെ കുഷിക്കുവാൻ നാലുഭാഗവും ഹട്ടിത്തുടരുട്ടുകും. ഇംഗ്ലീഷ് സ്ഥിതിയിൽ അവരിൽ വധിക്കുപെട്ട വരുദ്ധങ്ങൾ മുറിവററവരുടെയും എണ്ണം വല്ലിരുത്തു. രാടിപ്പോയവരലാഴികെ മുസ്തിംബേസന്റെയുള്ളിൽ വല്ലയംചെരിയു പ്പെട്ടിരുന്നവരല്ലോ ആയുധംവച്ചു കീഴടക്കും. അങ്ങനെ ആയ യുദ്ധം അവസ്ഥനിരുത്തു. ഇൻഡ്യയുടെ മുന്നിൽ മുഹമ്മദി പെൻകാസിം നിമ്മിച്ചു ആദ്യത്തെ മസ്ജിദ് അവിടെ അഭ്രേമതിൻറെ വിജയസ്ഥാനക്കുമായി ഉയർന്നു. അഭ്രേമം ബേസന്റെയിൽ ഒരു ഭാഗത്തെ അവിടെ താമസിപ്പിക്കുയും രാജ്യത്തു സമാധാനപരമായ രേഖരിക്ഷം സംജാത്താ സിക്കിയും ചെയ്തു. കടൽക്കാളിയുടെയുടെ സങ്കേതങ്ങളെ വളരുന്നു അഭ്രേമം അവരിൽ അധികിനപേരെയും തകബുകാരാക്കി ശിക്ഷിച്ചു. അവർ കൊള്ളിച്ചെയ്ത റൂക്ഷിച്ചിരുന്ന അനവധി അമൃല്പസാധനങ്ങൾ അഭ്രേമം സ്വപ്നാവാത്തി

പലയും ദത്തക്കുട്ടി. അങ്ങനെ ഇസ്സാമിക്കൻറെ സമാധാന പരമായ സർബരണം ഇന്നവ്യാഴിലെ ജനങ്ങൾക്ക് ഇംഗ്ലീഷ് മായി ഒഴിച്ചു.

ഒമൈൽ കീഴടക്കിയശേഷം മുഹമ്മദിബ്രഹിംകാസിം തന്റെ സെസന്നതെ ബേരുവ് എന്ന സ്ഥലത്തെയും നായിച്ചു. ഒമൈലിലെ യുദ്ധത്തിൽ ഇസ്ലാംകൾ പ്രഖ്യാപിച്ചു ചുഡിപരാക്രമാദഭൂതം രജാ ഭാഗിറിനെ നേരിട്ട് ദയനിയപരാ ജയവും ഇതിനകം ബേരുവനിൽ കേരളവിപ്പുട്ടിരുന്നു. ഇസ്ലാം കൈ തടങ്കതുനിരത്തുന്നതിനും തക്കവണ്ണു, സെസന്നുകൾക്കി യിസ്ലാതിനുന്നതിനാൽ ബേരുവനിലെ ഭരണാധിപൻ യുദ്ധത്തിനുമിച്ചില്ല. ബേരുവനിവാസികൾ അധികൃതമാ തടങ്കാതു അജ്ഞയണസരിച്ചു ഇസ്ലാംസെസന്നതിൽ സന്ദേശം സമേതം സപാഗതമരച്ചി. എതിക്കാത്വവരെ തെരത്തി ലും പിരിച്ചിപ്പിക്കുന്ന സപാവം മുഹമ്മദിബ്രഹിംകാസിമിനി സ്ഥായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ജനങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ പലതും നിരവുറിക്കാട്ടത്തിട്ടു തന്റെ ജൈത്രം തുടന്നു, സിയുസ്ഥാനിലെ കോട്ടയിൽ എത്തിയശേഷം അദ്ദേഹം വിന്നുമാത്മം എതാനം ദിവസം അവിടെ താമസിച്ചു.

ഇസ്ലാംകൈല്ലപുരി ഇരു അവസരങ്ങിൽ പല അഭി പ്രായങ്ങളും പ്രചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവർ തങ്ങളുടെ രാജ്യവും വസ്തുവകകളും മറ്റും പിടിച്ചുടക്കാൻ വന്നിട്ടുള്ള കൊള്ക്കാരാണ്ണനും, അവരെ സകല ശക്തിയും വിനാ യോഗിച്ചു നാട്ടിക്കിനും ആട്ടിപ്പുറായിക്കണമെന്നും പറഞ്ഞു് ഒരു കുട്ടി ജനങ്ങളിൽ സമാവീരും ഉത്തേജിപ്പി കൂട്ടു ഗ്രൂമിച്ചു. മഹറാജ കുട്ടി ഇസ്ലാംഗണ ഔദ്യോഗിക്കൈ വണ്ണിച്ചു് ജനമല്ലത്തിൽ അവരെപ്പുറിയുള്ള തെരറിലൂശണയകറാനും യതിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സന്ദർഭ നാിക്കൻറെ ഗൗരവത്തെ മനസ്സിലാക്കി ജനപ്രതിനിധി കളായ എതാനംപേരും കൂടിയാലോചിച്ചു് സമത്മനായ

കൈ ചാരനൊ മുസ്ലിംകളുടെ സംഘവലവും ഉദ്ദേശ്യം അറിഞ്ഞതുവരാൻ കോട്ടയിലേയ്ക്കു നിയോഗിച്ചു. അധാരം കൈ മുസ്ലിമിന്റെ വേഷത്തിൽ സബവരിച്ചു കോട്ടയിലെ വിശേഷങ്ങൾ അപ്പോഴേപ്പാർ അറിഞ്ഞതുവനു.

ജനങ്ങൾ, തങ്ങളുടെ രാജ്യത്തു താവളമറപ്പിച്ച് വിഭേദിയരെ സംശയപ്പെട്ടിയോടെ നോക്കുന്നതിനു പല കാരണങ്ങളുംണ്ടായിരുന്നു. മുസ്ലിംകളുടെ ഭാഷയും അവാരാനുജ്ഞാനങ്ങളും വേഷവിധാനവും, ഏപ്പാംതന്നെ ഇൻസ്റ്റർ യിലെ ജനങ്ങൾക്കു പുതുമരാധിക്കുന്നു. അവരുടെ സംസാരിക്കുന്നതിനോ അവരുടെ ഉദ്ദേശങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കുന്നതിനോ അരബുഭാഷാനാളിജനരായ ജനങ്ങൾക്കു സാധ്യമായിരുന്നില്ല. ജനപ്രതിനിധികളാൽ അഡയ്ക്സേപ്പുട് ചാരൻ നിർബന്ധം മുസ്ലിംകളുടെയിടയിൽ സബവരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആവിടെ വിശേഷവിധിയായി യൂലത്തിനുള്ള യാത്രാരു ഒക്കങ്ങളുടും കാണാനില്ലായിരുന്നു എന്ന വസ്തു അധാരക്കു വിസ്തൃതയായി ഉണ്ടാക്കി. നമസ്കാരത്തിനീരു സമയമായപ്പോൾ ഭന്നാരല്ലോ ദോഷനിക്ഷേപം വേഷമുഖ്യപരമിച്ചു തുടവസ്ത്രധാരികളും നമസ്കാരസമല്ലതു അതു തരയി. അവർ അംഗത്വലഭിവരത്തി നമസ്കാരത്തിനു അണിനിന്നിരുന്ന സേനാനായകനായ മുഹമ്മദിബ്രഹ്മകാസിദ്ധം അവരുടൊപ്പും നമസ്കാരികവാൻ വന്നു. അംഗത്വത്തിനീരു ഇംഗ്ലീഷിൽ അവർ പല അണികളായിരുന്നിനു യഥാവിധി നമസ്കാരം നിർവ്വഹിച്ചു. അവരുടെ സേനാനായകനും രണ്ടാക്കുന്നതിൽ മാത്രമല്ല മതപരമായ നിർബന്ധങ്ങാണുജ്ഞാനങ്ങളിലും അവക്ക് നേരുത്തും നല്കിയിരുന്നു എന്ന വസ്തു നേരിൽ കണ്ണറിഞ്ഞ ചാരൻ അവരുടെ സമഭാവന യിലും സംഘടനാശക്തിയിലും വബുദ്ധാനും ജനിച്ചു. ദോഷനിക്ഷേപം ശിക്കണാണവും തുട്ടനിച്ചുമരണാസുക തയ്യം ചാരനീരു പാക്കുപ്പരിശോധനയ്ക്കു വിഷയമായി.

ഹ്രസ്വനെ ആ സൈന്യസങ്കേതത്തിലെ സമിതിഗതികൾക്കാണിഞ്ചുവരുമോ ചാരൻ മടക്കിച്ചേരുന്ന വിവരമെല്ലാം നേതാക്കവുമാണോട് പറഞ്ഞു. മുസ്ലിംകളുടെ ശരീരദാർശ്വരു തേരയും തെത്താൽമെയേയുംകുറിച്ച് അധാരം പ്രത്യുക്കം എടുത്തപരയാതിരഞ്ഞില്ല.

മുസ്ലിംകളുടെ സുസംഘടിതമായ സൈന്യരേക്തിക്കു മുമ്പിൽ തങ്ങളുടെ വിഭാഗങ്ങളാം നില്ലുലമാണെന്നും നേതാക്കവുമാണ് മനസ്സിലായി. ജനങ്ങളുടെ ഏകക്കണ്ണൂറുന്ന യുദ്ധ അഭിപ്രായപ്രകാരം, പാരിൽത്താഖിക്കങ്ങളുമായി സേനാനായകനെ സമീപിക്കാനും അദ്ദേഹത്താട്ട മിത്രഭാവത്തിൽ വത്തിക്കാനും പ്രതിനിധികരിക്കുന്ന നിവേദിച്ചുറച്ചു. അവർ സംഭാസനസരണം സേനാനായകനെ സമീപിക്കായും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉത്തമമുണ്ടാക്കാൻ കണ്ണറിയുകയും ചെയ്തു. ജനപ്രതിനിധികൾ തങ്ങരക്കു ലഭിച്ച സ്പീക്കർഷന്തിലും സഹായവാഗ്ദാനങ്ങളിലും പ്രീതരായി മടക്കി. നാട്ടകാഞ്ചം മുസ്ലിംകളും തമ്മിൽ സൗഖ്യാർദ്ദമായി കഴിയുന്നതിനും നേതാക്കവുമാണെന്നു ഹ്രസ്വനെ ഇരു സന്ദർഭം സഹായകരമായിത്തീർന്നു. മുസ്ലിംകളെപ്പറ്റി സാമാന്യജനങ്ങൾക്കണ്ണായിരുന്ന അവജന്തയും ക്രിശ്ചാനി മാറ്റേം സംഭവിച്ചു. മുഹമ്മദിബീ'ന്നകാസിമിന്റെ അനുഭേദനത്രുമാം ഹ്രസ്വനെ ഹലപ്പാളിയിൽ എത്തിയുതോടക്കുടി നാട്ടിലെബണ്ണം നടമാടിയിരുന്ന അന്തിച്ചിത്രങ്ങൾ തിരോധാനംചെയ്തു. ജനങ്ങൾ മുസ്ലിംകളുമായി ക്രുട്ടത്തിൽ അട്ടത്തിടപഴക്കകയും അവരുടെ വേഷവിധാനങ്ങളും അനുജ്ഞാനപദ്ധതികളും സ്പീക്കർഷനും സന്നദ്ധരക്കയും ചെയ്തു. അവർ സംഘംസംഘമായി ഇപ്പോൾ തത്തിൽ ചേർന്നകാണിരുന്നു. അങ്ങനെ ഇൻഡ്യയിൽ ഇംപ്രൂമുമമായി ഇപ്പോമിന്റെ നവുപ്രകാശ പ്രസരിച്ചു.

ബൈബിളക്കാട്ടയിലെ വിത്രുമത്തിനിടയിൽ മുഹമ്മദിബീ'ന്ന കാസിം, പുത്രമുസ്ലിംകളായ അന്നേകം യുവാക്കവുമാക്കി

സൈനികപരിശീലനം നല്കുന്നതിനവേണ്ട ഏപ്പ്‌ട്ടാട്ടകൾ ചെയ്തിരുന്നു. ടെവിൽ അവരെ അദ്ദേഹം തന്റെ സൈന്യത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും നാട്ടിന്റെ രക്ഷയ്ക്ക് തന്റെ അറബുസൈന്യത്തിൽ ഒരുവിഭാഗത്തെ പ്രത്യേകം നിയോഗിക്കുകയും ചെയ്തു. രാജു, രക്ഷയ്ക്ക് വേണ്ട സകല ഏപ്പ്‌ട്ടാട്ടകളും പുത്രിയാക്കിയശേഷം അദ്ദേഹം സഹസ്രവാൺ എന്ന സ്ഥലത്തേയ്ക്ക് പുറപ്പെട്ടവാൻ തയ്യാറായി. സഹസ്രവാനിലെ സ്ഥിതിഗതികൾ ഇതിനകം ചാരമാർമ്മവേന്ന അദ്ദേഹം ഗ്രമിച്ചിട്ടണായിരുന്നു. അവിടത്തെ ജനങ്ങളിൽ ക്രിപക്ഷവും ബുദ്ധമതകാരായിരുന്നകിലും ആ മതത്തിന്റെ ഉത്തമത്രണങ്ങൾ അവരെ മുൻപിച്ചിട്ടപോലുമില്ലായിരുന്നു. ആരഹിത്തരും വിവേകഗ്രന്ഥങ്ങളായിരുന്ന് "അവക്ഷ" അന്ത്യമതസ്ഥരുടെ രംഗപ്രവേശം തീരെ ഇപ്പു ചേട്ടിപ്പു. മുഹമ്മദിബു് കാസിം പട്ടണത്തിൽനിന്നും കുറച്ചുകലെയായിരുന്ന തന്റെ പാളയമുറപ്പിച്ചതു്. പൊതു ജനങ്ങൾക്കു തന്റെ സൈനികരിൽനിന്നും ധാരാളായവിധ മായ ഉപദ്രവങ്ങളും ഉണ്ടാകാതിരിക്കാൻ അദ്ദേഹം വേണ്ട ഏപ്പ്‌ട്ടാട്ടകൾ ചെയ്തു. എന്നാലും ജനങ്ങൾ മൂസിംകളുടെ അനധികൃതമായ പ്രവേശത്തെ വെരുപ്പെട്ടാട്ടതെന്ന വീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ശരൂക്കലെ ആട്ടിപ്പായിക്കവാൻ പലവഴികളും ആലോചിച്ചു. കാക്കാ എന്ന നാമത്തിൽ അവിയപ്പെട്ടിരുന്ന അവരുടെ രാജാവു് ഒരു മുസ്ലീം, കൊള്ളിക്കാരെ താലോലിച്ചുവന്നിരുന്ന ഒരു ധനകാംക്ഷിയും ആയിരുന്നു. കൊള്ളിക്കാർഡം മൂസിംകളുടെ പ്രവേശം പല വെച്ചമുകളും ഉണ്ടാക്കി. തന്മുസംഘത്തിന്റെ ഒരു ക്രിയാലോചനയ്ക്കുശേഷം അവൻ രാജാവിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ്മാരിയായി ഒരു കൂത്തെന ധാത്രയാക്കി. മൂസിംകളെ നാട്ടിയിരുന്നും ആട്ടിയോടിക്കവാൻ രാജകീയസൈന്യത്താട്ടത്തെ പ്രവർത്തിക്കണമെന്നും അതിലേയ്ക്ക് വേണ്ട ധനസഹായം ചെയ്തുകൊള്ളാമെന്നും രാജാവു് തന്മുസംഘം

തെര അറിയിച്ചു. ഇനങ്ങളുടെ സഹായ സഹകർണ്ണങ്ങളോ എ നാട്ടിലെ പല നേതാക്കരമാരും മുതിനും ശ്രദ്ധിച്ചുതുടങ്ങി. റാത്രിസമയത്തു മുസ്ലിംകളുടെ താവളം വളരെയധികം അവരുടെ നാമാവശ്യങ്ങൾക്കായിരുത്തു ഒരു പദ്ധതി ആചിരണ ആരു തുണം ചെയ്യപ്പെട്ടു. നിഖിതദിവസം അഞ്ചുറാത്രിക്ക ശ്രദ്ധാ ആയുധപാശികളായ ഒരു വാഹിച്ചു ഇനാസംഘാ റാജകീയസൈന്യത്തിന്റെ പിന്തുണിക്കാടക്കുട്ടി മുസ്ലിംസ് കേതതിലേയും തിരിച്ചു. വിഷപിള്ളായ കുന്തങ്ങളും വധ്യൻകളും എന്തും അവർ നാലുസംഘമായിത്തിരിഞ്ഞതു നാലുബാഗത്തുകൂടിയും ആകുമിക്കാനടക്കതു. എന്നാൽ അ റാത്രിയിലെ ഫോറാനയകാരും ആവിച്ചാരിതനായുണ്ടായ പ്രത്യേകിക്ഷാങ്കങ്ങളും അവരുടെ ഉദ്ദേശത്തിനു പ്രതിബന്ധി മുണ്ടാക്കി. അവർ വഴിതെറി റാത്രിച്ചുവരം ഫോറാനേയു തതിൽ അല്ലാതെത്തിരിഞ്ഞതു. പ്രഭാതമായതോടുകൂടി നിരാ ശ്രദ്ധയി അവർ മടങ്ങിപ്പോകയും ചെയ്തു.

കാക്കാരാജാവു് തന്റെ പ്രമാണത്രം മുങ്ഗെന വിച്ച ചാമായതോടുകൂടി മരൊരാവിയത്തിൽ തന്റെ സ്ഥാനം സംരക്ഷിക്കാവാൻ ആരാതനായിത്തിന്റെ അദ്ദേഹം മുസ്ലിംകളുമായി സന്യിച്ചെയ്യാനുള്ള തന്റെ അഭിലിപ്പം മുഹമ്മദിബു് കാസിമിനെ അറിയിച്ചു. മുസ്ലിംകൾക്കു് മൂ വാത്ത എററവും സന്തോഷപ്രദമായിരുന്നു റാജാവിനു് അവർ പെയ്യമാനപുരിയും ക്ഷണങ്കാരത്തു നിഛി. കാക്കാരാജാവു് തന്റെ സൈന്യത്തിലെ ചില പ്രധാന ഉദ്ഭവാഗ്രഹങ്ങൾ റാത്രെ പരിഞ്ചേവിതനായി ഒരുഡിവാസം മുസ്ലിംകളുടെ കുടാരം സംബന്ധിച്ചു അദ്ദേഹത്തിനു് അവിടെ ലഭിച്ച സപീകരണം എത്രയും ഗംഭീരമായിരുന്നു. റാജാവിനും അദ്ദേഹത്തോടുകൂനിച്ചുതു ഉദ്ഭവാഗ്രഹങ്ങൾക്കു് ഉന്നത മായ സൈനികവെള്ളത്തികൾ നിലപ്പെട്ടു. മുഹമ്മദിബു് കാസിമിന്റെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള ഉദ്ഭവാഗ്രഹങ്ങൾ മാത്രങ്ങും സൈന്യാർട്ടിപ്പും മായ പെയ്യമാറാം റാജാവി

സിസ്യവിജയം

നെ അതിവ സഹൃദാക്കി. ഇന്നസ്താധിനികളുടെ ഒരു മാർഗ്ഗം വിശൻറു സഹായം അനാധാരമാണ് ലഭ്യമായതിൽ ഒരുമാം ദിവാന്കാസിം സങ്കരാച്ചിച്ചു.

സഹവാനിൽ തങ്ങളുടെ ആധിപത്രം സ്ഥാപിക്കാൻ കഴിഞ്ഞെന്ന സാഹചര്യത്തെ വിവരിച്ചുകൊണ്ട് മുമ്മലി ബീംകാസിം താൻറെ ആദ്ധ്യാത്മം ഇംകോൺലൈ ഭാണ്ഡായികാ റിയൂമായ ഹജ്ജാജിബീംകുസുഫിൻു് ഇപ്പു കാരണമാണ് കാത്തഴ്ത്തി:

“ഭീകരങ്ങളുായ വനങ്ങൾ, ഉംഖരങ്ങളികൾ, അഴഞ്ചലി യ നദികൾ എന്നിവയെല്ലാം തണ്ണാചെപ്പു തങ്ങളിൽപ്പും സിസ്യുൺഡിൽത്തു പാളയമചിച്ചിരിക്കും ഇതിനിടയ്ക്കു് തങ്ങൾ പല കോട്ടകളിലും പിടിച്ചുടക്കിയിരിക്കുംവാരു്. ഈ നദിയുടെ മുകൾ രാജാ ദാഹ്നിംഗണ്ഠ ഭാണ്ഡതിലുണ്ട് സ്ഥിരിച്ചെയ്യുന്നതു്. തങ്ങൾക്ക് ഗപ്പാധിനമാം സ്ഥല ഔദ്ധീലെല്ലാം മുകളിയുഭങ്ങൾ നടത്തുന്നിവനു. നമ്മു ടെ ഡീരഡോഡാക്കളുടെ രണ്ടാടവും ദർശിച്ച ശത്രുക്കൾ പരാജിതരാക്കുംവാരു് ചെപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു്. നമ്മുടെ ആധിപത്രം സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള നാട്കളിലെല്ലാം നിരവധി മാംജി ഭക്രാം സ്ഥാപിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുംവാരു്. അവരും ഇപ്പോൾ അപ്പോൾ സഹായം മുഖ്യമാണ് ദിവാന്കാസിം നിഃവിച്ചു. മുതിനിടയ്ക്കു് ഏന്നാണ് എന്നാണ് ഉദ്ഘാഗസ്മ നീറ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു ദൈനന്ദിനവിഭാഗത്തു വീറീറു് എന്ന സ്ഥലങ്ങളിലു് അഭിച്ചിരിക്കു. രാജാ ദാഹ്നിംഗണ്ഠ്

അറിയപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരു പ്രഖ്യാതനായ റാജുതന്ത്രജ്ഞൻ അക്കാലത്ത് സിസ്യന്തീര്ത്തിൽ ഒരു സംസ്ഥാനം കൈയടക്കി ശ്രീചൃഷ്ണിനും, ബീററജിലും റാജാ മഹിറിനും സംസ്ഥാനത്തിൽ ഉംപ്പെട്ടതും മോക്കാ എന്ന ഗവൺമെന്റ് ഭരണത്തിനും വിധേയമുണ്ടായിരുന്നു. മൂസിംഗ്സന്റും ബീററിനും ലക്ഷ്യമാക്കിയാതുചെയ്യുന്ന വിവരം ഗ്രഹിച്ചു ദാവ ചെന്ന് ഒരു വലിയ സൈന്യത്തോടുകൂടി റാജുതന്ത്തിയിൽ എത്തി. ഇങ്ങസൈന്യങ്ങളും അവിടെവച്ചു് എററമുട്ടി. സുരിക്ഷിതത്തം പഡ്സ് ഗ്രൗണ്ട്സാവിഡ് ലഭമായമൂസിംഗ്സ ലഭാക്കളുടെമുഖിൽ വളരെവേഗം എത്തിരാളികൾക്ക് പരാജയം സംഭവിച്ചു. ഗവൺമെന്റ് സൈന്യം അണ്ണിതെറി പല വഴിക്കം പലായനംചെയ്തു. ഗവൺമെന്റ് വളരെപ്പെട്ട മൂസിംഗ്സ തടവുകാരായിത്തീർന്നു. ഫലത്തിൽ ലഭിച്ച സാധനങ്ങളും തടവുകാരം അചിത്രനേരം മുഹമ്മദിബ്സ്‌കാസി സിമിന്റെ മുഹിൽ കൊണ്ടുവരപ്പെട്ടു. നിസ്സഹായനായി നില്ക്കുന്ന ഗവൺമെന്റ് കണ്ട്രെസ്റ്റും മുഹമ്മദിബ്സ്‌കാസി മിന് അലിവുംതാനി. അദ്ദേഹം ഗവൺമെന്റ് ഒരി പ്രീടിം നില്ക്കുകയും അഭ്യന്തരത്തോട് അല്ലെന്നും റാജുകാരും ഔദ്യോഗിക്കയും ചെയ്തു. ഗവൺമെന്റ് വിനയ പുരുഷരമായ പെരുമാറ്റവും കാരുംബോധവും ശേഷിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സവിശേഷമായ ഗ്രാമയ്ക്കു വിഷയമായി. അദ്ദേഹം ഗവൺമെന്റ് ധമാന്യോഗ്യം ബഹുമാനിക്കുകയും മറ്റൊരു തടവുകാരെയെല്ലാം സപത്രത്രംരക്കുകയും ചെയ്തു. ഗവൺമെന്റ് സൈന്യനായകൻ വിലപിടിച്ചു സമ്മാനങ്ങളും സൈനികവിൽക്കും നൽകപ്പെട്ടു. മയിലിന്റെ ചിത്രം കമനീയമായി തുനിച്ചുതിട്ടിള്ളിത്തായിരുന്നു. ആ കട. മുഹമ്മദിബ്സ്‌കാസിമിന്റെ ഒപ്പാരതെ ഗവൺമെന്റ് അകമഴിഞ്ഞാൽപ്പെടിച്ചു.

അങ്ങനെ മോക്കയെ തന്റെ ഒരു തമിലുള്ളതായി സ്പീക്കർക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണത്തിൽ ഖാന പ്രദാനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിനുനെ വിട്ടുകൊടുക്കും ചെയ്യും.

ഭൂപീൽ, സഹവാൻ, എറൂൻ തുടങ്ങിയുള്ള പ്രദാനങ്ങളും അവയിലെ കെട്ടുപുള്ളിക്കു കോട്ടകളും മുഹമ്മദി ബേംഗകാസിമിൻ ഇന്തോചക്രത്തിന്റെ സ്വന്തമായി, ഈ പ്രദാനങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾ മുസ്ലിംരാജ്യത്തെ അംഗരിക്കിരിച്ചതു മുടാതെ മുസ്ലിംസെസന്ന്യാസഭാട്ടാം ശരൂക്കാഴ്ച പൊതു തുവാൻ സന്നദ്ധരാകയും ചെയ്യും. റാജാ ഓഫീസ് തന്റെ രാജുത്തിൽ ഒരു ഭാഗം നാഷ്ടപ്പെട്ടതില്ലപ്പും, താൻ വിശ്വസ്യ നേനു കൈത്തിയിരുന്ന ഗവൺർ ശരൂപക്ഷാ ചെന്നതിലും ഓ ക്രുതയും കണ്ണീതമുണ്ടായതും. ഗവൺരജട സപാത്മ പ്രതിപത്തിയെ അദ്ദേഹം ഏതുയും നിന്റുമായി കരതി. എതായാലും മുസ്ലിംകളുടെ മുഖ്യനാരാത്തെ തകയ്വാൻ ഉടനെ ശ്രമം നടത്തണമെന്ന് അദ്ദേഹം ഗവൺരാധാക്ഷികളുടെ അഞ്ചു. മനുമാരേയും പേരാല്പുമാണിക്കളേയും ക്ഷണിച്ചവരുടെ രാജുത്തിനു സംഭവിക്കാൻപോക്കനു ഹയത്തോടു അപരാതും അവരും മനസ്സിലാക്കി. സിന്ധ നാട്ടിനിംവരെ കടന്നവനിരിക്കുന്ന മുസ്ലിംകളെ ശരിയായ ബലപ്രധാനങ്കാഡല്ലാതെ പിന്തിരിപ്പിക്കുവാൻ സംഭവിക്കാനും അതിലേപ്പും സുശ്രേഷ്ഠമായ ഒരു ബോ ന്റും ഉടനടി തന്റുർച്ചെയ്യുന്നതിനും അവർ സകല കഴിവും വിനിയോഗിക്കണമെന്നും മനുമാർ ഉപദേശിച്ചു. ബോ ന്റു ന്റു നും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സമത്വമാണു എത്തോടുത്തിൽ നാട്ടി നീരു നാനാഭാഗങ്ങളിലും യുദ്ധപരിശീലനം സമാരംഭിക്കു കയ്യും ആധാരപദാർമ്മങ്ങളും ആയുധങ്ങളും വേണ്ടിവോളും ഒരവരിക്കുകയും ചെയ്യശേഷം റാജാഓഫീസും സെസന്നും സ്വീകരിക്കുവാൻ ചെയ്യുന്നതിൽ സിന്ധനടിനീരു

തേരുക്കുന്ന വിജയം മഹാരാജിൽ പാലുയമടിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ട് രാജാദാർഡിന്റെ സൈന്യം മഹാരാജിൽ കൊന്ന മുസ്ലിംതാവളത്തിനു മുമ്പിൽ അണി നിരുന്നു. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ മുസ്ലിംസൈന്യം യുദ്ധത്തിനു തയ്യാറായി. ഇങ്ങൻസൈന്യങ്ങളും ഏറ്റവും ഫോറമായി യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതാണി. അവരുടെ ദാർഡിന്റെ സൈന്യം പരാജിതരായി അവരുടെ സങ്കേതത്തിലേക്ക് പോൻവാൻി.

അധികാരിയായ രാജാ ദാർഡിനെ തേജസ്സിലുള്ളതെ പുരോഗതി സാമ്പ്രദായിക മനസ്സിലുണ്ടാക്കിയ മഹമഹി ബോനകാസിം നദി കൊന്ന രാജാവിന്റെ തലസ്ഥാനത്തെ ആക്രമിക്കുവാൻ വേണ്ട ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്തു. ആക്രമായി തന്റെ ഗൊപന്യുടെ അക്രമാശാധനങ്ങൾ സംഭരിക്കുന്നും ശരൂ കരിം കൊന്നവാങ്ങാക്കാമെന്നു സംശയമുണ്ടും. ഓഗ്രങ്ങളിൽ വേണ്ട താവളങ്ങൾ എന്നുപ്പറ്റുന്നതുകൂടി തന്റെ സൈന്യത്തെ എത്താനും ഓഗ്രങ്ങളായി തിരിച്ചു് കാരേ താവളങ്ങളിൽ താമസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. തന്റെ രാജ്യ മുന്തിരിനും ഗൊപന്യുടെ അക്രമാശാധനങ്ങളും വന്നുത്തുന്നതിനുള്ള എന്നുപ്പറ്റുന്നതുകൾ ചുത്തിയാക്കി. എന്നാൽ വിഷമഭേദിയ ദൈ മുത്രം അഫ്പും ചിന്താവിഷയമായി തന്നെന്നയിരുന്നു. വിസ്തൃതമായ ആ നദി എങ്ങനെന്ന തന്റെ നാശം മുന്നോട്ടെ വെന്നറിയാതെ അവർ കഴക്കി ആ നദി യിൽ വീതിയും ആഴവും കിണ്ടെ എന്നതുകിലും ഓഗ്രങ്ങളാണ് എന്ന പരിശോധിച്ചുവരുന്നതിനായി അഞ്ചുഹം ഇങ്ങനെ തേരക്കം നിർക്കണ്ണാസംഘവത്തെ അയച്ചു. എന്നാൽ ആ ശുമം മുമാവിലായതെയുള്ളതും അനാതരം ദൈ പാലം പണിയുന്നതിനുള്ള മാർപ്പനത്തുകൾക്കിച്ചു് അവർ ദാസമായി ചിന്തിക്കാൻതുടങ്കാം. പലതാം പല അഭിപ്രായങ്ങൾ പൂറ്റപ്പെട്ടവിച്ചുപ്പല്ലാതെ അവരും പ്രവൃത്തിപ്പമന്ത്തിൽ വരുത്തുവാൻ അവക്കു കഴിഞ്ഞതില്ല. ചെവിൽ ശുന്നാനായകൾ അതിനൊരുപായം കണ്ടപിടിച്ചു. വഞ്ചികൾ

നീനോടൊന്ന് ചെത്തുകെട്ടി മരക്കവരേയും എത്തിച്ചും അതുവഴി നബി തരണംചെയ്യാൻ സാധിക്കുമെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം. സൗന്ദര്യക്കുന്നർ ഉപാദശം അനുസരിച്ച് അവർ വഞ്ചികൾ പണിതു തയ്യാറാക്കി.

മുഹമ്മദിബ്'നകാസിമിന്റെ സൈന്യം മരക്കുക
ക്കുമെന്ന മനസ്സിലാക്കിയ രാജാ ഭാഗവിൽ തന്റെ സാമ്രാജ്യം
രാജാക്കളിൽ ഒരാളായ രാജാ റാസലിനെ ദൈനന്ദിനമേൽക്കു
നടപ്പിരിഞ്ഞെങ്കുയും. മുസ്ലിംകൾ തോണിച്ചും കെട്ടി
മരക്കര കടക്കാതെ തടയുക എന്നുള്ളതായിരുന്നു അവരുടെ
ഉദ്ദേശം. മുഹമ്മദിബ്'നകാസിമി അവരുടെ ഭേദഗണികളും
നം വക്കവയ്ക്കാതെ അഖ്യാട്ട പോകാൻതന്നെ തീർച്ചയേറ്റി
ടത്തി. മുസ്ലിംവാസന്ന്യാസരം തോണിക്കുള്ള തുട്ടിക്കെട്ട്
വേംഡി ശരൂ കുറി മരക്കരയിൽ നിന്നുകൊണ്ട് അന്തുല്പ
ഡോഗം നടത്തുകയായിരുന്നു. ശരൂ ക്ഷേത്ര എതിർപ്പു
ആക്ഷമായതോടുകൂടി വാസന്യാസരം നഷ്ടം നോട്ടേം മെന്നു
മനസ്സിലാക്കിയ മുസ്ലിംവാസന്ന്യാസിപോൾ നദിയുടെ വീതി
ക്കൊണ്ടിരും തോണിക്കുള്ള എച്ചുകെട്ടി മരക്കര എത്തിക്കു
കയും വാസന്യാസരം അതിന്തുട്ടുകൂടി വിന്നുക്കുവഹത്തിൽ മര
ക്കര കടക്കിയും തുടൻ്റും അന്തുല്പദ്ധയാഗം ആരംഭിക്കുകയും
ചെയ്തു. വാസന്യാസരം മുഴവന്നം മരക്കരക്കന്ന് ഇരുവാസന്ന
അക്കും ഏറ്റെടുത്തി യുലം ആരംഭിച്ചു. എതാനം മൺകുറ്റി
ജയാപജയങ്ങരം നീള്ളുകുന്നു സാലുമല്ലാത്തവിധിയം
ഖരങ്കുട്ടം ഉറുസമുത്തിലേപ്പുട്ടിരുന്നു. മുസ്ലിംവാസന്നാ
യകൾ വാസന്യാത്ത പ്രഥ വ്യാഹാരങ്ങളായി തിരിച്ചും യുലം
ചെയ്തു ക്കീണിക്കുന്നവക്ക് പ്രകരം പിന്നണിയിലുള്ള വര
മുന്നണിയിലേയ്ക്കു നയിച്ചും വിജയത്തിനവേണ്ടി അതു
ഉപാന്തചെയ്തു. സമയം സാധാരണതോടുതന്നേപ്പാറ
യുലം എത്തും ഭോരതരമായിത്തിന്റെ, ഭാഗവിന്റെ
പടയാളികളിൽ ക്കീണമെന്നഃസ്ഥിതി പ്രാർമ്മായിത്തുടങ്കാം.

എക്കില്ലും അവർ താരുമാകന്നതുവരെയും ഒരവിധം പിടിച്ചുന്നീനു. അംഗങ്ങൾ അംഗത്വത്തെ യുദ്ധം മതിയാക്കി തുട്ടേണ്ടതുകളും അംഗവരവരുടെ ക്രാന്റ്സാളിലേയ്ക്ക് പിൻവാങ്ങി.

ഭാഗവിൽ അംഗം രാത്രി മന്ത്രമാരേയും സേനാനായക നേയും ദ്രോഹി, യുദ്ധത്തിൽ തക്കാടക്ക വിജയമേം പരാജയമേം എന്നതാണ് സംഭവക്കാൻപോകന്നത് എന്ന ചോദിച്ചു. മുമ്പ് മുന്നും മെമതാനപ്രക്ഷേഖാത്തവച്ചുള്ള യുദ്ധത്തിൽ അംഗവിഭാഗങ്ങൾക്ക് എതിരുന്നില്ലെന്ന് തങ്ങളുടെ ഭേദമാർക്കു ശക്താശി ഭേദിക്കുംപെട്ടുനായിരുന്ന അംഗവരുടെ ഏറുകുക ബോധുനയുള്ള അഭിപ്രായം. ഭാഗവിൽ വളരെനേരത്തെ ആര്യാദാപനയ്ക്കും ശേഷം എസ്സൈനത്തെ രാജധാനിക്കു സമീപ ആളുള്ള ഒരു കോട്ടയിലേയ്ക്ക് പിൻവലിക്കാൻ അംഗങ്ങൾ നാല്കി. അല്ലെങ്കിലും ശേഷം അവർ ക്രാന്റ്സാളിലും പൊളിച്ചുമാറി സ്ഥലവിട്ടു പോകയുംതെങ്കു.

പ്രഭാതത്തിൽ ഭാഗവിൻറെ സൈന്യസങ്കേതം ജനറൽ നൃമായി കാണുന്നപ്പെട്ടുകാണാൻ ചുപ്പിംകരം ആയാരവത്തോടു കൂടി പുഞ്ചാഗമനം തുടർന്ന്, വഴിമലേഡ് അവക്ക് ഒരു കായൽ തരണംചെയ്യുന്നതാണിവനു. ചില ഗ്രാമീണങ്ങുടെ സഹായ തോട്ടകൂടി അവർ കായൽ തരണംചെയ്തു ആയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിൽ, ഉന്നോമനമായ ആ നഗരം നദിതീരിന്റെംബു സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്നതു്. അതിനു് എററവും സമീപത്തൊണ്ടാണ് രാജാ ഭാഗവിൻറെ രാജധാനി.

മുസ്ലിംസൈന്യം ആയപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന എത്തിച്ചുന്ന് എന്ന തു വാത്ത് രാജാ ഭാഗവിൻറെ പരവശനാക്കിത്തീരും. അഞ്ചേമ്പതിനുറി മനു സംഭാഷണമല്ലെ ഹലുകാം പറഞ്ഞു് — “തിങ്കേനി! ഈ നഗരത്തിനു ആയപ്പെട്ടു എന്ന നാമം സിഖിച്ചതു് വിജയത്തിനുറി നഗരമായതുകൊണ്ടാണ്. ഹവിടെ വരുന്ന ശരൂകരി വിജയംവരിക്കുമെന്ന തു തീർ്യ്യാണു്.” മനുക്കുടെ ആ വാക്കുകൾ രാജാവി

என்ற கோவத்தை பறிமூட்டி வல்லப்பிழுஷ் அரசேயும் ஸபரம் உயர்த்திக்கொண்ட சோதிப்பிழுஷ்: “நீ ஏதெந்தைக்கையை என் பூலங்குள்ளது? மூல படின்னத்திற் பள்ளிகளையிருக்கும் நாம் மத்தியாஸி (ஏழ்குகர் குடியிட்டு ஸம்பா) ஏன்னால்? இஹம்மதிப்புக்காஸிப் பூத்திக்கல்லை அராஸி கர உறவி குவாரங்குட்டின்திருத்த ஸமயமாயறுக்கொண்ட என் அவர் மூவிட வானிரிக்கொன்று.” கோவத்தையாலி ஏதெந்தைக்கையே பராற்றுவெகிழும் ராஜாவின்றி ஏதெங் கெங்கொண்ட விரியூக்கரையிருக்கும். ஆஸ்திரஸெக்கல்லை வீரபூரங்கும்கூரி கேட்டிடுத்த அரசேயும் தன்ற ஸெஸந்துக்கை ஒழு மெத்தாநபூதேஶ்வர தாமஸிப்பிக்கொன்று அதுபற்றா ஸௌந் மநஸ்திலாக்கி ராஜ்யானிக்கெற்கலைத்த கோட்டியில் தாமஸிப்பிழுஷ். ராஜ்யானியிலேயூத்த பாதையிலிக்கிற ஸமிதிசெழுப்பு பூகாரம் ராஜா லாஹிரி ஜெ ஸெஸந்து ஜெத்தமாகவிட்டித்திரிக்கொன் ஏடுப்பு வார்த் அங்கிலை அவக்கிரிவுகிட்டி. இஹம்மதிப்புக்காஸிப், ஸங்கிரேகாத்துறை பேரூர் அது கோட்டியுடை ஸமீபப்புத்தெரு ஏதெந்திசூர். அரசேயும் ஸூதகஞ்சுபுமாய ஜெ ஸம்பாத்து குடாரக்கூரி உரைப்பிக்கொன்றின கூல்கொட்டுறை. அந்தநாம் அரசேயும் சுரங்கபூரமுத்து பூத்தெஶ்வரர் பாரிச்சூயிக்கையும் தன்ற உத்தோரஸமாக்கி வேள்க நிர்தேஶ்வரர் கொட்டுக்கையும் செய்து, அந்தநாமத்திவாஸம் பூதாத்தைத்தில் அரசேயும் ஸெஸந்து தெத் அங்கினிருத்தி அங்கவர் நித்தியிக்கொங்க முறுத்தி வந்த ஗ெயரவு அவர்வர மநஸ்திலாக்கி. ஆஸ்திரஸெக்கல்லை கோட்டியுடை பூத்தொகூராத்து ஏதெந்திலும் உடனை லாஹிரின்றி ஸூத கோட்டியுடை இக்கொட்டுறை ஏதெந்து அங்கினிருமை விழைப்பிழுஷ். அங்கிலைன்றி ஸெஸந்து தெதில்வெட்டு ஒழுகேப்புத்துறைக்காட்டுக் கொட்டுக்கை ஸமீபிக்கொண்ட நிறைக்கால்வண்ணத்துறை

ആകുളമാവും അവക്ക് അസഖ്യമായിനിരുട്ടങ്ങൾ. ഇങ്ങനെ സർക്കിൽമല്ലാത്ത അവസ്ഥയിൽ മുസ്‌ലിംകൾ ദിനരാത്രു ഒരു തള്ളിവിട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. ദിവസങ്ങൾക്ക് കഴിയുംതോടു ചൊഡിരിഞ്ഞു മനസ്സുമാധാനമില്ലാതായി. കോട്ടയിൽ നാട്ടേറിച്ചിരുന്ന ആധാരസാധനങ്ങൾ ദൈനംദിനം കുറഞ്ഞാവരുന്നതിനുപുറം, പുരുഷരും പോലീസ് സംഭരിക്കാനും ഉപായമില്ലായിരുന്നു. ഇതു സമിതിയിൽ വളരെ ദിവസം കോട്ടയിൽ കഴിഞ്ഞുകൂട്ടുക സാല്പുമല്ലെങ്കിൽ വിചാരം അദ്ദേഹത്തെ മേശിപ്പിച്ചു. ഇങ്ങനെ എത്താനും ദിവസം കഴിഞ്ഞുപോരം രാജാ ദാമീറിൽ ശരുക്കേണ്ട നേരിട്ടുതിക്കാതെ രാമില്ലെന്നു വന്നു. ദേശിവിസം പ്രഭാതരത്നതിൽ രാജാ ദാമീർ, ഗജതുണ്ണാബി ചതുർവ്വിധ സേനകളുടുക്കുടി മുസ്‌ലിംസൈന്യത്വം നോക്കി ചുറ്റപ്പെട്ടു.

ഇനിയും ഗജവിശ്വാസം, അതിന്റെ പിന്നിൽ പതിനായിരത്തിൽപ്പരം വയനാ അസ്വാദിക്കമായം, അഭ്യന്തര ചിന്തയിൽ മുപ്പതിനായിരത്തിൽപ്പരം കാലാധിപത്യം അണി നിന്നും ധാതരുട്ടങ്ങൾ. ഇതിനെല്ലാം മല്ലുത്തിൽ രാജാ ദാമീർ, തന്റെ ഗജത്തിന്റെ മുകളിൽ ബന്ധിച്ചിരുന്ന സപ്രൂണിജാവാരിയിൽ ആസനസ്ഥനായിരുന്നു. അഞ്ചുനു ആ സെസ്റ്റും ധാതരവും മുസ്‌ലിംതാവളുടെനിൽ രണ്ട് പാലത്ത് അകലെ താവളും ഉണ്ടുണ്ട്.

ഈ സംഭാവനയിൽ അറബിസൈന്യത്വ നില കൊ പരിശരാധിക്കേണ്ടതാണ്. സപ്രൂണി വിട്ടു ആയിരക്കണക്കുണ്ടും ഒരു ഓണം നിശ്ചാരിച്ചു ഇവിടെ എത്തിരോക്കുന്ന ഇവക്ക്, രാജാ ദാമീറിന്റെ വന്നിച്ചു സെസ്റ്റുതോടു എതിരുള്ളനില്ലോളജു സെസ്റ്റുവശമോ, ആയുധമോ ഉണ്ടായിരുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ, ധീരമാരായ അറബികൾ ശരുക്കുമായി എറുടുട്ടവൻ വെബ്ബത്കൊള്ളുകയാണ്. സംഭാവനയിൽ രാജാ ദാമീറം എത്താനും ദിവസം

അവിടെ കഴിയുകയായിരുന്നു. തൈമിവസം യാദീപ്പിക മായി ശ്രദ്ധിച്ചേന്നു ദൂസർലിംഗേന്നു ലക്ഷ്യമാക്കി അതു മനമാരംഭിച്ചു.

മുസ്‌ലിംകളും സമരസന്ധിലും മുണ്ടൊടുത്തു. എന്നാൽ ശ്രദ്ധിച്ചേന്നതിന്റെ മുന്നണിയിൽ ഉന്നതകാ യമാരായി നിലകൊണ്ടിരുന്ന ഗജവിശ്വാരെ കണ്ടെപ്പാറു മുഖ്യമാക്കിപ്പോതു ഒരു ദേശം അവരെ ബാധിച്ചു. അവ യോട്ട് അവർ യൂലംചെയ്യാനുകൂലതു' മുംപുമമായി ട്രായിരുന്നു. തേനാനായകൾ കർണ്മായ ആര്ജ്ജത്തെയു ആരാദിച്ചു' അവർ ശ്രദ്ധിരുചെയ്യുന്നിരുത്തു. മുഖ്യ സെസന്റ്രേഷൻ നേരത്തും ശരനിരക്കും ഇരവിപ്പാണതു. രണ്ടാക്കണം ഹോട്ടിപ്പട്ടം താൽ ആവുതമായി. ഗജവിശ്വാരായും ചുമലിൽ ഇരുന്നു ശ്രദ്ധിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്കുന്ന കാത്തിരുത്തു തട്ടിത്തകര്ത്തുകാണ്ട് വഡ്സ്‌ഗപാനികളായി മുസ്‌ലിംകൾ ഡിഡിരിം മുന്നി. എന്നാൽ തങ്ങളുടെ മുഖ്യിൽ ഒരു കോട്ടുപൊലെ നിരുമ്പനില്ലെന്ന ഗജവിശ്വാരെ പിന്തിരിപ്പിക്കുവാൻ അവർ യാതൊപായമും കണ്ടു തനിയില്ല. ദാഹിറിന്റെ പടയാളികൾ മുന്നണിയിൽ വന്നു യൂലംചെയ്യുകാണ്ടിരുന്നുണ്ടും മുസ്‌ലിംകൾക്ക് ശ്രദ്ധിച്ചേന്നുംബു പ്രശ്നവിശ്വാരു മാർപ്പില്ലും മാർപ്പില്ലും അതിനിടയിൽ മുഖ്യകൂട്ടം വിജയമോ പരാജയമോ അഞ്ചലവെപ്പുട്ടുകയുണ്ടായില്ല.

അഭ്യന്തരിവാനം മുഖ്യസെസന്റ്രേഷൻ അണിനിരുന്നു. മുഹമ്മദിവീൻകാസിം തന്റെ സെസന്റ്രേഷനാട്ട് ആവേശം ആക്കമാംവണ്ണം പ്രസംഗിച്ചുകാണ്ടിരുന്നു. സെന്നായകൾ ന്റെ ആര്ജ്ജത്തെന്നും സരിച്ചു' ഒരു അബേസിനിയൻഡ്യവാദു' തൈസംഗമം പടയാളികളുംകൂടി മുണ്ടു കതിച്ചു.

അയാൾ ദെഹത്രം അനുകളം മുമ്പിൽ കടന്ന് അവരെ വെച്ചി പിൻതിരിപ്പിക്കാൻ കർന്നതും നടത്തി. അയാളെ പിൻതുടൻം അന്ന മുസ്‌ലിംങ്കരും നടത്തിയ യുദ്ധം ശരൂപക്ഷത്തിന്^o വധിച്ച സാഹചര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയെന്നല്ലാതെ വിജയത്തിൽ പ്രഭുവസാനിച്ചിപ്പിച്ചു. മുസ്‌ലിംകൾക്കും സാരമായ ഒരു നഷ്ടം നേരിട്ട്. സഡീരം അന്ന യുദ്ധം നയിച്ച അബ്‌സിനിയൻഡ്യുവാറ്റ് ശരൂവിശ്വാഗതിനിരയായിത്തീന്തിന്ത്രു് അവരുടെ മഹാസുന്ന വല്ലാത്ത ക്ഷേണിഥാഖാക്കി.

അടുത്ത ദിവസവും പ്രഞ്ചത്തിൽ ദൈവസ്വരൂപങ്ങൾ അണിനിരുന്നു. മുഹമ്മദിബൊന്നകാസിർ അന്ന മുന്നണിയിൽ വന്ന വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിയശേഷം യുദ്ധം മാരംഭിച്ചു. തങ്ങളം മുമ്പിൽ കൂപ്പുശിലംനിമ്മിതമായ ഒരു കോട്ടപോലെ കാണ്ണപ്പെട്ടുന്ന ഗജപംക്തിയെ പിന്നോട്ടേ കികാനായിരുന്ന അന്നവരുടെ പ്രമാണം. ദൈവസ്വരൂപത്തിലെപ്പുട നാട്ടകാരിൽ ചിലർ ഒരു മാർദ്ദം നിർദ്ദേശിച്ചു കൊടുത്തതു അവക്കാരന്നറുത്തുണ്ടായിരുന്നു. മുസ്‌ലിംകൾ അവരുടെ ഉച്ചദേശമനസ്സിച്ചു പറത്തുകയും കത്തിച്ചെത്തി എന്നു. ഹ്രക്കാരലപനിയാട്ടകൂടി വന്നവീഴ്ന്ന പറത്തുകയെല്ലാം ദിനേന്ന് ആനന്ദം പാപ്പാന്മാരുടെ വരു ദിക്കിലേണ്ടു പിൻവാങ്ങിത്തുടങ്ങി. ഈ തിരക്കിനിടയിൽ ശരൂവുഹത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു മുസ്‌ലിംകൾ വീണാടെ യുദ്ധംചെയ്തു. യുദ്ധം എത്തും ഭീകരംബാധായി നടക്കുന്നതിനിടയിൽ രാജാ ഭാഗിക്കി തന്റെ ഉന്നതാകാരനായ ഗജത്തെ മുഹമ്മദിബൊന്നകാസിമിന്റെ നേരെ നയിക്കാൻ ശുചിച്ചു. രാജാവിനെത്തുടൻം അന്നവയി വായ്‌ഗഡാരികൾ ദുസ്‌ലിം കുളെ വെച്ചിവീഴ്ന്നിക്കാണ്ടു മുന്നേറി. ഭാഗിക്ക തന്റെ എത്തിരാളിയെന്നുറെ കുന്നം പ്രയോഗിക്കാൻ ഒരുജ്ജീകരിയായിരുന്നു. എന്നാൽ രാജാവിന്റെ ഉദ്ദേശം മഹാസുന്നിലും കാഡിയ മുസ്‌ലിംക്കന്നാനായകൾ പിൻതിരിയുന്നതിനു

പകരം അനവധി പന്തങ്ങൾ ആ ഗജവീരൻറേംതു വഹിക്കവാൻ ആരജതകൊടുക്കുന്നതാണ് ചെയ്യുന്ന്. പന്ത അപര തടശ വിശ്വത്രടക്കമിയപ്പോൾ ആന ഭീകരമണ്ഡം പുറ ചുമ്പുട്ടവിച്ചുകൊണ്ട് പിന്തിരിഞ്ഞെടുക്കി. ദാമിറിന്റെ ഉന്നം തെററകയും ചെയ്തു. ഒന്നിന്നന്തരുടുടർന്ന് മഹാന്നായി ആനകൾ സപ്രപക്ഷത്രാളി വരെത്തെന്ന ചവട്ടിലെതിച്ചുകൊണ്ട് നാനാഭാഗത്തെക്കം പാതയും ചോയി. സേനയിൽ ക്ഷേമാം രാജാ ദാമിറിനെ വഹിച്ചിരുന്നു ഗജത്തോടൊപ്പം നദിയിൽ ചാടി. സപ്രസൗഢികളുടെ അന്തരാന്തപരിഗ്രമത്താൽ രാജാവും ഗജവും കരയ്ക്കുകയറിയ സദാചിത്തിൽ മുസ്ലിംസുന്ന ഗജവീരനെ നോക്കി ശരവാൻ തുടങ്കി. അതിൽ ഒരു രാജാഭാഷിറിനും എററു. ആ ഭീകരണം അധികസമയം നിണ്ടുനിന്നില്ല. ഇരുഭാഗത്രം അനവധിയാളികൾ മരിച്ചുവിണ്ടു. ദാമിറം സൈന്യം മും കോട്ടയിലേക്കെ പലായനം ചെയ്തുകയാൽ അവിടെത്തു മുഴും അങ്ങനെ അവസാനിച്ചു.

ദാമിറിന്റെ മരണം

കോട്ടയുടെ മുമ്പിൽ ദാമിർ വീണ്ടും സൈന്യത്തെ അണ്ണിനിരത്തി. മുലത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനും ആനയും അസുമേരും സാരമായ മരിവുകൾ എററിക്കുന്നു. ഏകില്ലാം ശത്രുസൈന്യം സമീച്ചമെത്തിയ ഉടനെ ദാമിർ ആനപ്പുറ ത്രാനിനും മുണ്ടി. അദ്ദേഹം വധിച്ചവേണ്ടി മുസ്ലിംകൾ കതിച്ചു. കൗകിൽ അസ്ഥിസമയത്തിനുമുമ്പു തനിക്കു സംഭവിച്ച പരിതാപകരമായ പരാജയത്തിനു പകവിട്ടുക; അതിൽ സാല്പ്പമായില്ലെങ്കിൽ മരണം വരിക്കുക ഇതായി തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. വിജയം അപ്പേക്ഷിക്കുന്ന മരണം എന്ന ദ്വാരാത്രേതാട്ടക്കിടിയായിരുന്നു മുസ്ലിംകളും വന്നടത്തതു്. രാജാ ദാമിറം അംഗരക്ഷകസംഘവും മിന്നൽവേഗത്തിൽ മുസ്ലിംസൈന്യത്തിൽ പാതയുകയാണി.

അങ്കേമത്തിന്റെ വബോഗപ്രകാരം പലക്കുളം ജീവഹം നിക്കു കാരണമാകുന്നതു കണ്ട് ഒരു അറബിയുവാവു് തിരുക്കിക്കയറി ദാഹിറിനോടൊരു. അവർ അന്ത്യാന്ത്യം പ്രതിഭ്യാഗിയെ വെട്ടിവിഴുവാൻ ഓരോ അടവുകളിൽ മാറിമാറി പ്രയോഗിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. രാജാ ദാഹിർ അന്ത്യം മെറുഡണായ മരിയും, സൈന്യത്തിനു നേരിട്ട് ബലക്ഷയവും നിമിത്തം നണ്ണ ക്ഷീണിതനായിരുന്നു. സമയം തീർഖി ക്ഷണത്താം എത്തിരാളിയുടെ വെട്ടക്കുളെ തുടരുന്നിട്ടും വാൻ അങ്കേമം ശക്തനല്ലെന്നായി. പിന്നുവാങ്ങുവാൻ അലിമാനം അങ്കേമത്തെ അനവദിച്ചുത്തമില്ല. അവസാനം പ്രതിഭ്യാഗിയുടെ ശക്തിയെറിയ ഒരു വെട്ടുരോധാവിരുന്നു. ദാഹിർ യുദ്ധക്കുളെ തിരികെ വീണു, നേതാവിന്റെ മഹാത്മാടക്കുടി തീരു യിൽത്തിന് ഭേദവും ശരൂക്കുളെ കൈയിൽപ്പെട്ടാതെ ഹടിക്കുപ്പുന്നതിൽ മാത്രമേ ഗ്രഭപതിപ്പിച്ചുള്ളൂ. ആ തിരക്കിനിടയിൽ വളരെപ്പറ്റി തകവുകാരായും തീന്.

അന്ന് റമാന്നമാസം പത്താംദിവസവും വ്യാഴാഴിയു മായിരുന്നു. സിന്ധിലെ അസ്ത്രസിംഗരക്ക് കേരുമായ ദാഹിറി നീറു പ്രാകാരത്തിൽ വിജയപതാകയുയർത്തുവാൻകഴിഞ്ഞു ആ സുഖിനത്തിൽ നിശ്ചാകാലം മുഴുവൻ ആസ്‌ലിംകൾ ഉത്സവഭരിതരായി കഴിഞ്ഞുകൂട്ടി. മുഹമ്മദിബ്രാക്കാസി മിന മിസ്ത്രിമാനത്തിൽ രണ്ടാമതായി സിലിച്ച പുണ്ണു വിജയമായിരുന്നു ഇത്².

രാജാ ദാഹിറിന്റെ പുത്രൻ ജുഹസിംഗ്രം മറ്റു കട്ടംബാൻഡങ്ങളിൽ പരാജയവാൻതു ഗ്രവിച്ച മാത്രയിൽ രാജുംവിട്ടു പോയി. വിശ്വസ്യരായ ദേശാന്വേഷം അഞ്ചേ ക്ഷക്കാസൈന്യത്തോടൊരു അവർ ഗ്രൂപ്പമണാബ്യാസിൽ അഭ്യംപ്രാപിച്ചു. ആസ്‌ലിംക്കുളാട്ട് പ്രതിക്രിയ ചെയ്യുന്ന തു അവസരവും അതിനുള്ള മാർത്തവും അവക്കു ഗാഡമി നയ്യും വിഷയിച്ചിച്ചുകൊണ്ടു. വിദ്യേശരായ രണവീരമാ-

അടുത്തുക്കേൾക്കൊടുത്തിൽ ആയുധപരിശീലനം നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സിംഗർ പ്രോഫെറ്റ് ഡൈലേറ്റമീസ്റ്റു തന്നെ ഒരു ഡീസൈനേറ്ററിനു പറയത്തെക്കു ദോഷമായിണായിരുന്നു അത്. ഒരു ജിപ്പയിലെ ഭരണഭാരം വഹിച്ച് ജയസിഗ് മുതിനകം ജനങ്ങളുടെ ബുദ്ധിപൂര്വകതയിൽ ജനങ്ങൾക്കു പെട്ടുവരുന്ന ലഭ്യവിട്ടു പോയതിൽ ജനങ്ങൾക്കു കുറീതപ്പുടാതിരുന്നില്ല. ജയസിഗിന്റെ സെസന്റ്റതിൽ ചേന്ത് മുസ്ലിംക്കൂട്ടു പട്ടവെട്ടവാൻ അവരും അവസരം പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നു. അയൽരാജാക്കവാരുടെ സഹായത്തോടുകൂടി ജയസിഗ് സെസന്റ്റസജീകരണത്തിനുള്ളിക്കൊണ്ട് എന്ന വാതം ആധിക്യത്വാർഹകാസിമിന്റെ ചാരനാർ അദ്ദേഹത്തെ അറിയിക്കാതിരുന്നില്ല. എന്നാൽ തന്റെ സെസനിക്കാഴ്ച തുടർന്നുണ്ടുള്ള രാത്രും യൂഡീസുള്ളുലും നേരിട്ട് അല്ലപ്പാനത്തിന് അല്ലവിന്റെ നട്ടിയിട്ടുണ്ടുമെന്നു അനന്തരപരിപാടിയെല്ലാറും ചിന്തിക്കാവു എന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിശ്ചയം. എന്നാൽ വിശ്രമത്തിനിടയിൽ അടയിൽ അദ്ദേഹം യാത്രയും വേണ്ട തേങ്ങങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കാൻ ഏറ്റുപൂട്ടുകൾ ചെയ്യുന്നതുമിരുന്നില്ല.

മുസ്ലിംസെസന്റും മുഖ്യമണാബാദിനെ ലക്ഷ്യമാക്കി യാത്രചെയ്യുന്നശിഖനുള്ള വിവരം അയരാിന്റെ അറിഞ്ഞതു. അദ്ദേഹം കോട്ടയുടെ കെട്ടപാടുകൾ തീരുമ്പ് ബലപ്പെടുത്തുകയും സുശ്രദ്ധത്തായ ഒരു സെസന്റ്റത്തെ യുല്ലത്തിനു തയാരാക്കി നിരത്തുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ചാരനാർ ഈ വാതന്കുളുപ്പാം ആധിക്യിബേംകാസിമിനെ അദ്ദേപ്പാഴേപ്പാരം അറിയിച്ചുവാനും, യുല്ലത്തിൽ ദരിക്കല്ലും ചിന്തിപ്പിണ്ടതിട്ടില്ലെന്നതു അതു ചീരി സേസാനി, ശരൂക്കാളുടെ സെസന്റ്റസാമവാത്ത് കെട്ട ഒരു ഓദിപ്പുംകാണ്ടു തയാറില്ലെന്നുണ്ടായിരുന്നു മുഖ്യമണാബാദിനുള്ളതു യും വേഗം എത്തിച്ചേരുന്നെല്ലായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അതു അതു അതു അതു. പ്രകാരംതിന്റെ മുകളിൽ നിന്നിരുന്നു

കാവൽപ്പടയാളികൾ മുസ്‌ലിംസെസന്ത്രതിണ്ടിൽനിരുവ വരും കൂടിച്ചു മാത്രയിൽത്തന്നെ ജയസിംഗിനിവുകൊട്ടാരുകഴിഞ്ഞു. അവർ ശത്രുക്കളുടെ സംഖ്യാബലം അറിയുന്നതിന് ഉറുദോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ജയസിംഗ് കോട്ടയുടെ നാലുഭാഗത്തും കുട്ടതൽ കാവൽപ്പടയാളികളെ നിയോഗിച്ചുഡേശം അനന്തരാക്രമത്തുക്കുറഞ്ഞു പുതിക്കുചൂടുകൊണ്ട് സൈൻസികകേന്ദ്രത്തിൽത്തന്നെ ഇരുന്നു. മുസ്‌ലിംകൾ അക്കലെ ഒരു സ്ഥലത്തു് കുടാരങ്ങും ഉറുപ്പിക്കുകയും ചുറും കിടക്കുകൾ കഴിച്ചു തങ്ങളുടെ സങ്കേതത്തെ സുരക്ഷിതമാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്തു. അട്ടഞ്ചിവസം യിങ്ങാം 93-ാം വർഷത്തിലെ റജബുമാസത്തിണ്ടി പ്രാരംഭിവസമായിരുന്നു. മുസ്‌ലിംകൾ കോട്ടയുടെ നേരേ ആകുമ്പൊം തുടങ്ങാതെ അടങ്കിപ്പാക്കിന്നതു കാണിച്ചു ജയസിംഗ്രുതന്നെ യുദ്ധത്തിനു പൂരാപൂര്വം സുരൂാധ്യത്തിൽ ഇരുസന്നകളുടെ കോട്ടയുടെ ബഹിർഭാഗത്തുള്ള മെതാനപ്രദേശത്തുവച്ചു യുദ്ധമാരംഭിച്ചു. അന്ന പകൽ മഴവും അതിശേഷരമായ യുദ്ധം നടന്നു. ജയാപജയങ്ങൾ വരിക്കാതെ ഇരുക്കുന്നും സാധാരണത്തിൽ അവരവരുടെ സങ്കേതങ്ങളിലേക്കു പിന്നുവാങ്ങി, ഇങ്ങനെ പല ദിവസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു. ഇന്ത്യുലം ആരുമാസംവരം നീണ്ടുനിന്നു എന്ന ചീല ചരിത്രകാരന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടുകൂടിരിക്കുന്നു.

മുസ്ലിംകളെ യുദ്ധത്തിൽനിന്നും പിന്തിരിപ്പിക്കാൻ ജയസിംഗ് പല ഉപാധ്യങ്ങളിൽ പ്രശ്നാഗ്രിക്കാതിരുന്നില്ല. മുസ്ലിംകൾക്കു വന്നുചെരുന്ന ആരുമാരസാധനങ്ങളെ വഴി മല്ലെവച്ചു പിടിച്ചെടുക്കുന്നതിനു ജയസിംഗ് ഒരു സൈന്യ വിഭാഗത്തെ അയച്ചിരുന്നു. അവർ കൈച്ചുപറിയുന്ന പല പ്രോഫീസുക്കളുടെ ആരുമാരസാധനങ്ങൾ പിടിച്ചെടുക്കുകയും കാവൽപ്പടയാളികളെ തടവുകാരാക്കുകയും ചെയ്യുകയുണ്ടായി. ആരുമാരസാധനങ്ങൾ വന്നുതേരുന്നു തവണ.

കഴിഞ്ഞതേപ്പാറം മുസ്ലിംകൾ അനേപാശണമാരംഭിച്ചു. അതു കൗൺസിൽ പിടിയിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെട്ടുപോന്ന ചിലർ ഇതിനിടയ്ക്കു തുടങ്ങിയിരുന്നു. കുടാരത്തിൽ എത്തി വിവരം അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. കപിതന്നായിത്തീൻ സേനാനായകൾ ഒരു അദ്ദേഹസന്ധ്യത്തെ പെട്ടെന്ന്¹ ആ സ്ഥലത്തെക്കും നിയോഗിച്ചു. അവർ സംഭവസ്ഥലത്തു പാണ്ടത്തിൽ സമീപപ്രദേശങ്ങൾ തീർ പാരിശോധന നടത്തുകയും ശത്രുക്കളുമായി ഏറ്റവും അവരെ പരാജിതരക്കുകയും ചെയ്തു. പരാജയവാത്ത ശുശ്രീ ജയസിംഗ്രം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശ്രദിപ്പംമാണെങ്കിൽ എത്താൻ അനുചരണമായും രഹസ്യമാദ്ദേശം സ്ഥലംവിട്ടി അനും. രാജാവു് കൈച്ചേരുടിപ്പോരായ വിവരം ഗ്രഹിക്കാതെ രാജാവിന്റെ സേസന്നും, മുസ്ലിംസേനയെയാട്ട ഘലം തട്ടംകൊണ്ടിരുന്നു. മുസ്ലിംപടയാളിക്കൂട്ടാട്ടത്തിൽനില്കൂട്ടുവാൻ അവക്കു സാധിക്കുമോ? എന്നാൽ, മുസ്ലിംസേനകു കൂട്ടാട്ടത്തിൽ സേസന്നും വരുന്നതല്ലാതെ വിജയം സാല്പ്പുമല്ലെന്ന മെരുദവക്കു ബോല്പുമായി. അവരിൽ പിലർ മഹമ്മദിബേംകാസിമിനെന്ന സമീപിച്ചു “തൈദം പരവശരായിത്തീൻറിക്കുകയാണോ”. തൈദംകൂട്ടതെ രാജാവാക്കുടെ കൈച്ചേരുടിപ്പോരായിരിക്കുന്നു. ഇനി നിങ്ങളുമായി പൊങ്കതിന്²വാൻ തൈദംകൂട്ട സാല്പ്പുമല്ല” എന്ന പറ തെരുക്കൊണ്ടു് കോട്ട മുറുറുകൊടുത്തു. അങ്ങനെന്ന ആ കോട്ടയും മഹമ്മദിബേംകാസിമിനു സ്വാധീനമായി.

യുദ്ധാനന്തരം നാട്ടിലെ പ്രമാണികകളെയെല്ലാം മഹമ്മദിബേംകാസിമിനു തന്നെ തുടങ്ങിയിരുന്നതിൽ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി. അവരിൽനിന്നും രാജുത്തു നിലവിലിരുന്ന ത്രണങ്ങളും ജീവിതരിതിയും മറ്റും അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കി. അവിടെ സുരക്ഷിതമായ ഒരു സർവ്വരണ്ടം നടപ്പാക്കുന്നതിൽ ജനങ്ങളുടെ അഭേദത്വമായ ദൈർഘ്യമെല്ലായാളി അഞ്ചു അഞ്ചിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സന്മനോഭാവത്തെ അതിരിച്ചു

അവർ ഭാണവിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു സമ്മഖിയ സഹായങ്ങളും വാഗ്ദാനങ്ങളും ബേനാനായകൾ നില്ക്കുകയായ പെരുമാറ്റവും നൂറ്റുക്കുകൾ ഒരു അറിയപ്പെട്ട അനുമതസ്ഥിതി മേൽക്കായുള്ളിൻകീഴിലാണ് തങ്ങൾ "ജീവിക്കുന്നത്" എന്ന വിചാരംപെട്ടും ഇന്നങ്ങളുടെ ഫലങ്ങത്തിൽനിന്നും നില്ക്കും അക്കന്നപോയി. ഇങ്ങനെ സമ്പ്രദായമുണ്ടായാൽ ഒരു ഭാണം നടപ്പുകൾക്കിയശേഷം ഓരതിനെ തുടർക്കാണ്ടിപ്പോകാൻ പ്രാപ്തനായ ഒരൊരു അദ്ദേഹം അവിടെ തന്റെ പ്രതിപൂരണംക്കായി നിജമില്ല.

സിസ്യിലെ പ്രാചീനവും സുപ്ര സിലവുമായ അരുട്ട് പട്ടണമായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ അട്ടത്തു ഉന്നം. അവി കേതെ ഭാണാധിപൻ രാജാ ദാഖിറിന്റെ മുളയപ്പത്രാശ ഗ്രാഫി ആയിരുന്നു. സപ്ചരിതാവിന്റെ മരണം ഗ്രാഫി യെ കുമതിലയിക്കം വേദനില്ലെന്ന്. പ്രതികാരിച്ചുള്ള വായ അയാൾ രാജുരക്ഷിയ്ക്കുവോടി ഒരു സന്ധ്യവലും വല്ലി പ്രീക്കകയും കോട്ടകെളു കുട്ടചാടകരാതിന്ത്രം പുത്രക്കകയും ചെയ്തു. അരുറിൽ നടക്കുന്ന പസ്സാമ്പള്ളിടുക്കു പുള്ളിവി വരും മുഹമ്മദിബു് നകാസിം അടപ്പുഴക്കുറഞ്ഞില്ലവും. എന്നാൽ അദ്ദേഹം ഉടനടി അതിനൊരു പ്രതിവിധി ചെയ്യുന്നതിനൊരുവെച്ചില്ല. മുരാതരഹായ സംഭവവികാസങ്ങൾ ആവിഭവിക്കുന്നപക്ഷം അതിനെ നേരിട്ടുന്നതിനും അദ്ദേഹം ചില മുൻകരിതലുകൾ ചെയ്തിരുന്നു. കുറച്ചുഡിവി സം ഇങ്ങനെ കഴിഞ്ഞത്തിൽപ്പിന്നിട്ട് അദ്ദേഹം നാട്ടകാരിയെപ്പെട്ട അഞ്ഞകം ചെരുവായുവാക്കമാരെ ചെറ്റം സെസന്റുംപ്പു വല്ലില്ലെന്ന്. ആമഹാരാധനക്കാളിലും മറ്റും വേണ്ടിവോളും ശേഖരിച്ചിട്ട് അദ്ദേഹം സെസന്റും മേതം മുഖമണ്ണാബാദിൽനിന്നും ചുറപ്പെട്ടു

മുസ്ലിംകൾ തന്റെ കോട്ടയെ ലക്ഷ്യമാക്കി യാതു ചെയ്യുന്ന വിവരം ഗ്രഹിച്ച മാത്രയിൽ രാജാവു സെന്റിക്ക

പാളയത്തിൽ എത്തി വേണ്ട ക്രത്തൽനടപടികൾ സ്റ്റീകരിക്കുവാൻ കല്പന നൽകി. ഉദ്യാഹസമുച്ചേം അദ്ദേഹം റാറോ നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൊടുത്തു് അവർ ചുമത ലാജുവായങ്ങളാട്ടുട്ടി ആ അടിയന്തിരംബന്ധത്തെ തരണം ചെയ്യണമെന്നാൽഒന്നും ചെയ്യിട്ടില്ല. മുഖ്യമികളുടെ സൈന്യ ശക്തിയും പരിപാടികളും അറിഞ്ഞുവരുന്നതിനായി അദ്ദേഹം ചാരന്മാരു നിശ്ചാഗിക്കുകയും, ആളുന്നുകളു മങ്ങഡി ഉണ്ടാക്കാതെ ആക്ഷണിക്കുന്നതിനു വേണ്ട എപ്പും കൊടുവാത്തൽ ചെയ്ക്കും ചെയ്യുംശേഷം അവർ കൊടുവാത്തൽ വെന്നിട്ടു് അകത്തിരിപ്പായി.

മുസ്ലിംസൈന്യം, കോട്ടയിൽനിന്നും അസുപ്രഭാ ഗതിനും ലക്ഷ്യമാക്കാതെ വിധത്തിൽ മുഖായാൽ ആളുതു് അവങ്ങെ താവളമുറ്റിട്ടു്. അവർ റാറോ ദിവസവും കോട്ടയിൽനിന്നും ആകുമണ്ണം തു പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടി അനുകരിച്ചും രാജാവിന്നും സൈന്യം കോട്ടയ്ക്കു ചുറ്റുത വരികയോ എതിരെള്ളിക്കരിക്കു് എത്രക്കിലും തകസ്സും വരുത്താൻ ഉള്ളമിക്കേണ്ടു ചെയ്യുകയുണ്ടായില്ല. അങ്ങനെ ദിവസങ്ങൾ പലതു കഴിഞ്ഞു. മുഹമ്മദിബ്രഹ്മാകാസിം സൈനികക്കണ്ണവേണ്ടി അവിനു ഒരു രാധനാലയം പണി യിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തിന്നും നേരുത്പത്തിൽ അവർ ധമാസമയങ്ങളിൽ നമസ്കാരം നിർവ്വഹിച്ചുവരികയും ചെയ്തു.

മുഖ്യമികളിൽനിന്നുംബാക്കന്ന ആകുമണ്ണത്തെ ശക്തി യുക്തം എതിരെന്നിന് ദിവസങ്ങൾ തള്ളിനീക്കണമെന്നു യിരുന്നു എതിരാളികളുടെ ഉദ്ദേശം. എന്നാൽ മുഖ്യമികളും അരു ഉദ്ദേശത്താട്ടുട്ടിത്തന്നെ വത്തിക്കുന്നതു കാണ ഫോറും രാജാവിന് അസ്ഥം വിഷമം ഉണ്ടാക്കാതിരുന്നില്ല. മുഖ്യമികൾക്കു പുറമെന്നിന് ആമാസാധനങ്ങൾ ലഭിച്ചിരുന്നു. കോട്ടയിടെ ചുറവും പ്രഭാശങ്ങൾ മുഖ്യമികൾ

ഈടെ സുക്ഷ്മപരിശോധനയിലൂം സുക്ഷമിപ്പിച്ചും ഉറക്കെടുത്തിരുന്നതിനാൽ കോട്ടയ്ക്കുള്ളിൽ അതുംഘാരസാധനങ്ങൾ ലഭിക്കുക സുകരമായിരുന്നില്ല. അവിടെ സംഭവിക്കുന്നുപേരിൽ ഒന്ന് പദാർത്ഥങ്ങൾ ഒന്നുംപിന്നീ കുറത്തുവന്നു. കൂദാശം പിടിപെട്ടുന്നപക്ഷം സൈന്യത്വത്തു അതുംതയ്ക്കു കീഴിൽപ്പെട്ട ദിനത്തിനിരുത്തുവാൻ കഴിയാതെവന്നൊക്കെമനും രാജാവും ദേഹം പൂഞ്ഞുകൂട്ടുകൂട്ടു പരിത്രണമിൽക്കിയിൽ യുദ്ധംചെയ്യും തെളിവിലും അടങ്കിയിരിക്കുന്നതു ബുദ്ധിമോശമാണെന്നു സേനാധിപനം മറ്റും ഉപദേശിക്കുന്നുമെന്നു.

ഒരുവിവസം കോട്ടയ്ക്കെടുത്തു മുകൾഭാഗത്തു നിന്നുകൊണ്ടു എത്താൻം ഭേദമാർ മുസ്ലിംക്കുള്ള ഭീഷണിപ്പെട്ടത്താൽ അമിച്ചി. ഉടനുകി അതു നാട്ടവിട്ടുപോയിപ്പെടുകയിൽ മുസ്ലിംകളിൽ ഒരു കണ്ണറിനേയും അവശേഷിപ്പിക്കുകയിപ്പെന്നും തങ്കളുടെ സഹായസൈന്യം താമസമന്നേ അവിടെ എത്തിപ്പേരുമെന്നും മറ്റൊരുക്കിയിരുന്നു. മുസ്ലിംകൾക്ക് മുഴുവാജവാത്തകളും തെല്ലും ഗൈതനിക്കുകയും അഭിയില്ല. മുസ്ലിംകളുടെ ഉറച്ച നിലയ്ക്കു മാറ്റമിപ്പെന്നും കണ്ണട്ടോരും രാജാ ഗോപി അന്നംരാത്രിത്വേനു കോട്ടയ്ക്കിൽ നിന്നും പലായനംചെയ്തു. മുഴുവം സംഭവം പ്രഖ്യാതത്തിൽ കാട്ടുതീപോലെ നാടങ്ങളം പരന്നു. വിവരം ഗ്രഹിച്ചു മുഹമ്മദി പൊനകാസിം കോട്ടയെ അരകുമിക്കാൻ ഒരുപ്പി. എവാംവിധേന കുഞ്ചിതരായിത്തീന് ശരൂക്കടം എത്താൻം നേതാക്കവുമാരും മുഹമ്മദിപൊനകാസിമുമായി സന്ധിയിലേപ്പെട്ടും നിയോഗിച്ചു. അവൻ അദ്ദേഹത്വത്തു സമീചിച്ചു് മഹികാരം അറിയിച്ചു്: “ഞങ്ങളുടെ രാജാവു് കൂടിച്ചേംടിപ്പൂണിരിക്കുന്നു. ഇനിയും പീഡനങ്ങൾക്കിടവരാതെ യുദ്ധം അവസാനിപ്പിച്ചുംബും.” “എന്നാൽ കോട്ടവാതിൽ തുരക്കുക. മറ്റും കാര്യങ്ങൾ വേണ്ടതുപോലെ ചെയ്യാം”എന്നായിരുന്നു

മുഹമ്മദിവു് നകാസിമിബെൻറു മരപട്ടി, അങ്ങനെ കോട്ടവാ തിൽ തുന്നതോടൊപ്പും ആ കോട്ടയും മുഹമ്മദിവു് നകാസിമിലു് അധിനമായി, മുസ്ലിംസെന്റുങ്കും കോട്ടയിൽ പ്രദേശരിച്ചതോടുകൂടി അവർ തങ്ങൾക്ക് പ്രതികൂലമായി എന്നൊക്കെല്ലും ചെയ്യേണമോ എന്നുള്ള ഒരു രാജ്യവാ സിക്കൈ അലട്ടിക്കൊണ്ടിരുണ്ട്. എന്നാൽ മുസ്ലിംകൾ അവരുടെ നീതിയുമ്പും ചെയ്യുന്നതുകയാണെ ചെയ്തതെന്നുള്ളതു് പ്രദേശകം പ്രസ്താവണ്ണയാഗ്രഹിച്ചു.

பிடிச்சுக்கையூடு பூசேஷன்களில் ஸமாயானப்ரமாண
வெள்ளிக்கண் ஸுஷீகேஷன்களு தலைர் கடமக்குளில் கொயி
ஒத்துக்கூடியிலைப்பா அது திறும் அஞ்சேஷன் ஸ்த்ருந்தமாஙவளை
பிரவேராகயும்செழியென, ராஜாபாமிரின்நீரியும் அஞ்சேஷன்
அதிலைர் ஸாமநமாதெயும் ஸூப்ராயிபத்ரத்தில் அமை
ன்னென ஜநத்தி முஹம்மதிவெங்காஸிமிலைர் ஸ்ரீமத்தீ
ஸ்ரீராமத் தீர்ப்புக்குறையில் அஞ்சேஷன்தின்
ஸகலவிய ஸமாயக்கூடம் வாய்தானம் செய்து
அஞ்சேஷன் காட்டிலை நேதாக்கலை க்ஷணிச்சுவத்தில் விலக்கேறிய
ஸமாயக்கூடம் எழுறுமதிக்கூடம் நாக்கி அவரை பீதை
களி. யுலங்கில் பிடிச்சுக்கையூடு தகவுகார யாதொன்
ஸ்ரீக்ஷத்தீர் வியேயரக்கொதெ விடுதியூக்கியும் அவக்கீ
உத்திராந்திபக்கீ தலைர் ஸெஸந்தத்தில் சேர்க்கொத்தின்
அஞ்சேஷன் அமைத்தி நாக்கக்கூடம் செய்து
ராஜுத்தை பல பூவிழுக்கூடியி திரிசீ
அஞ்சேஷன் ஸமத்தமாலை உத்தே
நைமாதை சுமதலயில் விடுதொட்டு
அந்திச்சித்திரக்கையூடு அஞ்சேஷன் அவஸாங்கிழுசீ
ஏது சூதாத ஜநக்கையைக்கூடுத்திக்கொட்டு.

മുൽതാൻ

ഉത്തരസിനിധിലെ പുരാതനപട്ടണങ്ങളിൽ നേരായ 'മുൽതാൻ' അക്കാദിലും സബാർസത്രല്ലിക്കാണ്ടറ ജനമാ ഹല്യംകൊണ്ടു എററവും മുന്നണിയിൽ പ്രശ്നാഭിച്ചിരുന്നു. ഉത്തരാഗഗോപുരങ്ങളും സുവർണ്ണലുപജങ്ങളുംകൊണ്ട് ഫോളി കിന്ന അനവധി ക്ഷേത്രങ്ങൾ കേതജനങ്ങളെ മുൽതാനി ലേഡ്യു്' ആകർഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. മഹമഹിലാപ് നകാസി മിന 'മുൽതാൻ'നഗരത്തിന്റെ പ്രാഭവം പല സമർക്ക റിൽക്കിനും കേട്ടറിയുവാൻ ഇടയായിട്ടണ്ട്. പ്രസ്തുത പട്ടണം അധിനമാക്കുന്നതു് ഉത്തരസിനിധി മഴവാൻ പിടിച്ചുക്കുന്ന തിര തുല്യമായിരിക്കുമെന്നു് അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹം തന്റെ യുദ്ധയാത്രാപരിപാടിയിൽ മുൽതാനം ഉദ്ദേപ്തുത്തിയിട്ടാണെന്നുണ്ടായിരുന്നു. വിനൃമകരമായ ജീവി തം അദ്ദേഹം ഇഷ്ടപ്പെട്ടാതിരുന്നതിനിൽനിന്നും ധാതയു ധൂതിയിൽ ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു വ്യാഴാളു ദിവസം അദ്ദേഹം സൈന്യസമേതനായി മുൽതാനിലേയും ധാതയാരംഭിച്ചു.

രാജാ ഭാധിറിന്റെ സഹോദരപുത്രനായിരുന്ന രാജാ ജയചന്ദ്രനായിരുന്നു മുൽതാൻനഗരത്തെ രാജ്യാന്വിഷയാക്കി വാണികനുതു്. ഭാധിറമായുള്ള ഷാസ്യംകൊണ്ട് രാജാ ജയചന്ദ്രൻ ഉല്ലതനായി വാഴക്കയായിരുന്നു. ഭാധിറിനം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രൻ ജയസ്വിംഗിനും സംഖ്യിച്ച പരാജയവും മസ്സിംകളുടെ മുന്നോട്ടുള്ള ഗമനവും അറിവേൽക്കു തുമതിൽ ജയചന്ദ്രൻ ഭീതിക്കു വശംവഭന്നായി. അന്നത്തെ വല്ലമാനമായിവരുന്ന മസ്സിംഗൾക്കതിനെയു സംശ്കരിച്ചിരുന്നപോതെ തന്റെയും കടമയാണെന്നു് അദ്ദേഹം കയറ്റി. ഉടനടി അതിലേയും വേണ്ട നടപടികൾ സ്ഥിക്കിക്കുകയും ചെയ്തു. മുൽതാനിൽ ഇപ്പുകാരം യുദ്ധസ

സാഹകരം നടന്നകൊണ്ടിരിക്കവേ മഹമദിബേംഗകാസ്സിം, അലുക്പട്ടണത്തിൽനിന്നും ദക്ഷാനിലേയുള്ളതു മാർത്തിൽ പക്കി വഴി തരണംചെയ്യുതായി അറിവുകിട്ടി. രാജാ ജയചന്ദ്രനാക്കട്ട്, തെൻ്റെ രാജ്യത്തിൽത്തിയിൽവച്ചുതന്നെ ശത്രുക്കളെ തടയണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി ധാതയും യുദ്ധിക്രമകയായിരുന്നു. മഹമദിബേംഗകാസ്സിം എത്തിരെ അനുപുതനെ അദ്ദേഹം അതിത്തിയിൽ പൊളയുറപ്പി കുകയും ചെയ്തു.

മുസ്ലിംസെന്റും വളരെ കുറതലോടുകൂടിയാണ് സദയ രിച്ചിങ്ങന്തു്. പരിചിതമല്ലാത്ത സ്ഥലങ്ങൾക്കുന്നടിയുള്ളതു ആ ധാത എത്തയും മരഗതിയിലായിരുന്നു. വഴിയും സഞ്ചാരങ്ങളായുമായിരുന്നില്ല. വളരെ ദൈഹികമായും അവർ ഒരുവിധം ജയചന്ദ്രന്റെ രാജുപരിസ്ഥിതിലെത്തിരെയും, ഒരുവിധാശാഖ വിനൃമ തത്തിനശേഷം അവർ ജയചന്ദ്രന്റെ സെന്റ്രസ്കോത്തേരാ ടെറ്റതു്. അടുത്തദിവസം രാജാ ജയചന്ദ്രൻ മുസ്ലിംസുക്കുൽ സ്ത്രീസുന്ദര സെന്റ്രവുമായി അടുത്തു്. സേനാനായകൻറെ ആളുകൾ ലഭിച്ചുമാത്രയിൽ മുസ്ലിംകളും മുഖ്യാട്ട് പാണ്ടു ശത്രുക്കളെ തടങ്കു. ഇരുദിഗത്തുയും സെന്റ്രവിഭാഗ ക്ഷേഷ്ഠതു നേരിയ പ്രകാരം മറയുന്നതുവരെയും യുദ്ധം സ്ഥാനത്തരമായി നടന്നകൊണ്ടിരുന്നു. ഇതിനുടയിൽ മുസ്ലിം സെന്റ്രത്തിലെ ദേ പ്രശ്നപ്പാരാഡായ സാധിക്കുന്ന ബിന്ന് ഉണ്ടതു് വാസ്തവതന്നൊല്ലാഡായ മുറിവുന്നിച്ചി തന്ന വീരസപർജ്ജം പ്രാപിക്കുകയുണ്ടായി. മുസ്ലിംകൾ ചീനാഭാരതത്തോടുകൂടിയാണ് യുദ്ധമിയിൽനിന്നും പിന്തി രിഞ്ഞതു്. പ്രതികാരവാങ്ങു അന്നും രാത്രിയിൽ അവരുടെ ഫുഡയങ്ങളെ സദാ അലട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. പ്രാതത്തിനു

മുന്ന് മഹിലിംഗാബന്ധം രണ്ടാങ്കണ്ണത്തിൽ അംഗീകിരണം കുറഞ്ഞും അവരുടെ പ്രതീക്ഷയും വിപരീതമായിട്ടായിരുന്നു കാര്യങ്ങൾ നടന്നതു്. ശ്രദ്ധാളിയിൽ ഒരവൻപോലും അതു പ്രഭേദത്തു ശ്രദ്ധാപ്രിയിൽനില്ലെല്ലു. അവരുടെ ക്രാംക്രമങ്ങൾം അതു സ്ഥലത്തു കുഠാനില്ലായിരുന്നു. രാജാവു് കോട്ടയിലേയും പിന്നാറിയിരിക്കുമെന്നുവിശ്വചു മഹിലിംഗാബന്ധം കോട്ടയെ സമീപിച്ചു. കോട്ടയിലെ കവാടങ്ങൾ ഭ്രംഭായി അടയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ദിതിക്കുമുകളിൽ ആയുധധാരികളായ ഭരമാർ കാവൽനില്ലെന്നതു് മഹിലിംഗരം മുഖത്തവും നൈ കണ്ടു. അവർ കോട്ടയെ സമീപിച്ചുതോടക്കുടി കോട്ടയുടെ മുകളിൽനിന്നു തെരുവെത്തരെ അസ്രൂജം വന്നതുണ്ടാണി. മഹിലിംഗംമാരിൽ മന്മാനിയിലണ്ടായിരുന്ന പലങ്ങം അസ്രൂജമോരു വീണു. കോട്ടയുടെ അടിഭാഗത്തു് ഏതെന്തിനേരു രാന്തളം ആവശ്യമാരിയിൽ മഹിലിംഗരം മുഖ അസ്രൂവംപ്രാണതെല്ലാം ഗൈനിക്കുവുണ്ടായില്ലെല്ലു. എന്നാൽ കോട്ടയുടെ അടിവാരത്തിൽ ഏതെന്തിനേരും പല ധീരഭാരമാണും ദക്ഷിണയിലും ശീക്കപ്പെട്ട തിളച്ച എല്ലാ ശരീരത്തിൽ പതിച്ചണകായ പ്രാണവേദനയോടെ പ്രിന്റിരിയെണ്ടിവന്നു. സേനാനായകൾ സൈനികക്കും നേരിട്ട് ആവശ്യത്തില്ലെന്നു ഗൈഡരവം മനസ്സിലായതോടെ സൈന്യം മഴവൻ ഉടന്തി പ്രിന്റിരിയുന്നതിനു് അനാജ്ഞത നല്കി. കോട്ടയിൽനിന്നും അസ്രൂജരം എല്ലാംതു മുഖത്തിൽ അഞ്ചുമും സൈന്യത്തെ അംഗീകിരിത്തി. കോട്ടമതിയിൽ ഭേദിച്ചുകൂട്ടുക്കാണും മാർഗ്ഗത്തെപ്പുറിക്കായിരുന്നു അവർ അടുത്തതായി ചിന്തിച്ചുതു്. തല്ലാലും അതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ നേരം ചിന്തിക്കാം തെ താടങ്ങിപ്പുംകിന്താണു് ഉച്ചതമെന്നും ചിലൻ അണി പ്രായപ്പെട്ടുതായിരുന്നു. ഭൂവിൽ എല്ലാവകം മുഖ അണി പ്രായതോടുതനെ അനുകൂലിച്ചു. അങ്ങനെ അവർ സൈകളുമുഖമായ ഒരു സ്ഥലത്തു ക്രാംക്രമരം ഉറപ്പുകുക്കു യും ചെയ്തു. ദിവസങ്ങൾ കൈനാന്നായി കഴിഞ്ഞുപോയി.

ആധാരക്ഷാമം മുസ്ലിംകളെ ചാവലമനന്നും ശാന്തിക്കീഴ്ക്ക് വാൻ തുടങ്ങി. അവർ വളരെത്തിയിരുന്ന നാല്പാലിത്തുറ ഒരു മുഖവൻ ദേനാനായി ആധാരത്തിന്റെപരിശയിച്ചു.

രജാജയച്ചന്നം മനഃക്ഷേണം ബാധിക്കാതിരുന്നില്ല. കോട്ടയ്യുടുത്തനിനു ധാതാരാധാരാഡായനങ്ങളിൽ അവ ക്ഷേമിക്കാതെവന്നു. അംഗദിനം ഭക്ഷണപ്രശ്നം അവ ഒരു അലത്തിത്തുടങ്ങി. മൂസിംകൾ ആകുമണ്ണത്തിനല്ലെങ്കിൽ കയോ മക്കളിപ്പോകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. മൂസിംകളുടെ നേരിട്ടുകിട്ടാൻ ഭീതപ്പെട്ടു ദൗർജ്ജുല്ലവും രജാവിന്റെ ഒരു വലിയ പ്രതിബന്ധമായുമിരുന്നു. ഇരുക്കുന്നതും മുഖദന്ത കാരം ചുറവചാട്ടകളിൽപ്പെട്ട വിഷമിച്ചിരിക്കുവെ എങ്കിവ സം ആ കോട്ടയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള സകലവിവരവും അറിയുന്ന രണ്ടു മുഹമ്മദിഖ്‌ബാകാസിമിനു സചീപിച്ചു. കോട്ടയുടെ ഏപ്പാഭാഗങ്ങളിൽ കേടുപാടുകൾ ദോഷി ശക്തിപ്പെട്ട ത്രാവാൻ അഞ്ചുപ്പാർത്ഥിക്കുത്തിയിൽ രജാവിനു സാധിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ടും, വടക്കണ്ണാഗത്തുള്ള ചുവർ പഴക്കമറിയതും, പെട്ടെന്നിൽ ഇടിച്ചുനിരത്താൻ കഴിയുന്നതുഥാബന്നം അഡാർ ആഞ്ചേരത്തോട് പറഞ്ഞു. അനാശാത്രികിൽ അഡാർ ബലപരീനമായ ഭാഗങ്ങൾ ചുണ്ടിക്കാണിച്ചുവകാട്ടകൾക്കയുള്ളംഡായി. ദേനാനായക്കുന്ന അഡാർക്കു വാക്കുകളിൽ വിശ്വാസം അടയാളം അട്ടത്തിവിവരം പ്രഭാതത്തിൽ മുഹമ്മദിഖ്‌ബാകാസിമിനു കാസിമിൻറെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം കോട്ടയുടെ വടക്കണ്ണാഗത്തു മൂസിംകൾ ആകുമണ്ണമാരാം ചീഞ്ഞു. ആയു ത്രാഗം സഹിച്ചും അനും കോട്ടയ്യുള്ളിൽ കടന്നുകൊണ്ടു ഭക്ഷണാരിൽ ഓരോ ദാഡിയും പ്രധാനിഖയം ചെയ്യുന്നതിനു. കോട്ടയുടെ മുകളിൽനിന്നു ചീറിപ്പും തുരുവായും ശാന്തിക്കുകയുള്ളതു കൊണ്ടു അവർ മുന്നോട്ടു കുതിച്ചു. കോട്ടമതിൽ തകക്കാനുള്ള മൂസിംകളുടെ ശ്രമത്തെ തടയുന്നതിനു മുൻതാനികൾ അന്താനപരിഗ്രാമം ചെയ്യേംവകിലും അവരുടെ ദൗർജ്ജു

ലൂപ വല്ലിച്ചുതന്നെവന്ന. മൂസികൾ തക്ക് ബീറ്റ് മഴക്കി കൊണ്ട് കോട്ടയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട വിടവിനെ വിചുല മാക്കാൻ കരിന്നെന്നുംചെയ്തു. ദാശാത്തത്തരായി വീണാമ രിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നിട്ടും പിൻവാങ്ങാൻ ഉദ്ദമിക്കാതെ അവൻ കോട്ട ഭേദിച്ചുകരുതുകനെ. മുൻതാനികൾ അവരുടെ സർവ്വ ശക്തിയുമുപയോഗിച്ചു പോരാടി. ഇതുകൂടുക്കിം വാവിച്ചു ആളുപായം നേരിട്ട്. മൂസികൾ നേന്നക്കും കോട്ടയ്ക്കുള്ളിൽ കടന്നതോടുകൂടി യുദ്ധത്തിന്റെ ഭീകരത വല്ലിച്ചു. മുൻതാനികളും കുറിഞ്ഞാറവും മൂസികളുടെ വായ് ദത്തിനിരയായ തോടെ ശേഷിച്ചുവൻ ആയുധംവച്ചു കീഴടക്കി. സേനാനായകനെ അന്നഗമിച്ചു ദേശസ്ഥലം കൊട്ടാരംമുഴുവൻ പരിശോധനനടത്തി. അവിടെ ഒജാംവോ അടക്കുമത്തി ന്റെ കട്ടബ്യാംഗങ്ങളോ പരിചാരകവും മുഖ്യതന്നെന്ന ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അന്തിപ്പറം മുന്നുമായി കാണപ്പെട്ടു. രാജാവും പാർപ്പവൽക്കിളിച്ചും ഏതൊരു മാന്ദ്രൂമായി രക്ഷപ്പെട്ടിരിക്കണമെന്നു മഹമദിബൌദ്ധകാസിം അന്നമാനിച്ചു.

മുൻതാനികളെ മുതിപ്പെടുത്താൻവേണ്ടി മഹമദിബൌദ്ധകാസിം നാട്ടിൽ പല പരിപ്പൂരണങ്ങളും നടപ്പിയെത്തതി. മൂസികൾ അവിടെ സ്ഥിരവാസമെറപ്പിക്കുകയും ആരാധനാവാസങ്ങളും വിദ്യാഭ്യാസങ്ങളും മറ്റൊ പണികൾപ്പെട്ടിക്കാലും ചെയ്തു. യുദ്ധത്തിന്റെ കെട്ടതികൾ വിട്ടുശിഞ്ഞു നിന്നെതിൽ സമാധാനപൂർണ്ണമായ അന്തരീക്ഷം പ്രശ്നുമായി. മൂസികൾ യാതൊയപക്കയും പ്രദർശിപ്പിക്കാതെ മുൻതാനികളോടു സമ്പോദനാവേന്ന പെയ്മാറിയിരുന്നു. തന്മുലം മുൻതാനികൾക്കു തങ്ങളുടെ അണക്കത്താകളിൽ വിശ്രാസവും സ്നേഹവും പെയ്മാറിവന്നു. ഇക്കാലത്തു് ദൈവവസ്തു സേനാനായക ദൈ ശ്രൂവിച്ചുവെച്ചും അന്നവാദം ആവശ്യപ്പെട്ടു. രാജുകാര്യങ്ങളിൽ സദാ വ്യാപുതനായിക്കഴിഞ്ഞിട്ടും സേനാനായകൻ സദാർക്കരു സ്വീകരിക്കണമെന്നില്ലോ അവ

അട ആവശ്യങ്ങൾ നിവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിലോ അമാനം വരുത്തിയിരുന്നില്ല. നീതിജ്ഞനം കുമ്കശലനമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശൗണ്ടും ശത്രുമിത്രങ്ങളെന്റെ സ്വന്തനേയും പ്രശ്നങ്ങളും വിഷയീഭവിച്ചിരുന്നു.

സംശ്രദ്ധാർവ്വം നിഷ്പ്രയാസം ലഭിച്ചതിൽ സഹാ ആശായി ശ്രാവംബന്ധം സൗന്ദര്യാധികരിക്കുന്ന സന്നിധിയിൽ വിനയപൂർവ്വം വരുച്ചുനിന്നു. നാട്ടിൽ സമാധാനം സ്ഥാപിച്ചതിൽ ജനങ്ങൾക്കുള്ള അഭിനംഗം അറിയിച്ചുകൊണ്ട് ആ ശ്രാവംബന്ധം പറഞ്ഞു: “ജനങ്ങളുടെ നമ്മളുടെവേണ്ടി അശ്രദ്ധാനം പരിഗ്രാമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അങ്ങേയ്ക്കു്” സാമ്പാത്തികമായഡാക്കന്ന കരവിനെ പരിഹരിക്കാൻ ജനങ്ങൾ സന്നദ്ധസ്ഥാനം. ഇവിടെ ആക്ഷംതന്നെ പ്രശ്നാജന്മപ്പെട്ട തവവിധത്തിൽ അഭാവിപ്പിച്ചതെ സ്വപ്നം നിക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടു കൂടി അനവധി ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ. അദ്ദേഹം ഏററെവും പ്രാചീനവും സുപുസിലഭവുമായ ഒരു ദേവാലയം ഇവിടെ സമീപത്രതന്നെയുണ്ട്. അവിടെ നിക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ധനത്തിന്റെ മുകളിൽ സുക്ഷിച്ചിരുന്ന അമൃലപരതാങ്ങളും സ്വപ്നം കൂട്ടികളിലും ഇരു ക്ഷേത്രത്തിലേക്കു സംഭാവനചെയ്യുകയുണ്ടായി. ഇരുപ്പേരുകവ്യാപാരങ്ങളിൽനിന്നും വിരമിച്ചു് ഒരു യോഗിയായിട്ടായിരുന്നു അദ്ദേഹം ചെറുവിൽ ജീവിച്ചിരുന്നതു്. ആ ക്ഷേത്രത്തിലെ വിനുഹം തന്ത്രം നവരത്നങ്ങൾ പതിച്ച മനോഹരമാക്കപ്പെട്ടതുമാക്കുന്നു. അങ്ങേയ്ക്കു് യദേഹപ്പും ചെലവിട്ടുന്നതിൽ വേണ്ട ധന സമയം അവിടെനിന്നും ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്.”

ശ്രാവംബന്ധം പ്രശ്നങ്ങളും വിഷയമായ ആ ക്ഷേത്രം കാശുന്നതിനു് സൗന്ദര്യാധികൾ രാത്രിയുടെ ആല്പര്യം തനിൽ വേഷപ്പെട്ടുന്നതായി ശ്രാവംബന്ധാട്ടു പോയി.

പ്രാചീനഗില്ലകലയുടെ ഒരു മഹനീയമാതൃകയായിരുന്നു അതു ദേവാലയം. വൈഷ്ണവക്കല്ലുകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള മനോ ഹരമായ മണ്ഡപങ്ങളിൽ സ്പണ്ണസ് തുപികുകളിൽ അതു ദേവാലയത്തിന്റെ കമ്മനീയതയ്ക്കു മാറ്റരുട്ടിയിരുന്നു.

മുഹമ്മദിബു് നകാസി, കനകമരക്കായ ഒരു മനോ ഹരമണ്ഡിരത്തിനു മുമ്പിൽ എത്തൻ. പരസ്യമന്ത്രം ദിപ്പക്ക ഇംഗ്ലീഷിത്തവും നവരത്നങ്ങളുടെ വിവരിയകാന്തിരാൽ സമേമാഹനവുമായ ആ മണിമണ്ഡിരത്തിൽ തനിത്തകം കൊണ്ടു വാത്ത് ഒരു വിഗ്രഹം പ്രതിപൂജിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. അതിനു മുമ്പിൽ അനവധി ജനങ്ങൾ ആപ്പും കൈകളാട്ടം നില്ക്കുന്നുണ്ട്. മുഹമ്മദിബു് നകാസി അവിടെ അല്ലെന്നും നോക്കിന്നിന്നാലോ ശ്രൂവമണ്ണനെയും വിളിച്ചുകൊണ്ടു പൂര്ണതക്കു നടന്നു. പുന്നംഗത്വത്വം പ്രതാപഗംഭീരമായി നിലപകാളിനു ഉത്തരവാദിക്കുന്നതിൽ ദുഷ്ടിച്ചതിലും കൈകാണ്ടു് അദ്ദേഹം കിട്ടുന്നുണ്ടും ചിന്താമഹാനായി നിന്നു. അനന്തരം ആ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പുന്നംഗത്തെപ്പറ്റിയും അവിടെത്തെ ആരാധനക്രമങ്ങളെക്കിട്ടിച്ചും അദ്ദേഹം ശ്രൂവമണ്ണനു ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കി. തടസ്സം സംശയാന്തരത്തിൽനിന്നും ശ്രൂവമണ്ണനു ആ ദേവാലയത്തിലെ പുജാരികളിൽ ഒരുവന്നായിരുന്നു ഏന്നദേഹം ഗുഹിച്ചു. ആരാധനമാർഹത്തിൽ നേരിട്ട് എഴുതാ തടസ്സമായിരിക്കുന്നും ആ ക്ഷേത്രത്തെ നാമാവജ്ഞാനമാക്കുന്നതിനു തന്നെ പ്രതിപൂജിക്കാൻ ആ ശ്രൂവമണ്ണനെ ഉത്സുകനാക്കിയതെന്ന വാസ്തവം മനസ്സിലുംകാണ് അദ്ദേഹത്തിനു പ്രയാസങ്ങളായില്ല. ശ്രൂവമണ്ണന്റെ സഖാവിത്തമനോഭാവം ഓത്തംപൂരി അദ്ദേഹത്തിനു് കോപമുണ്ടായി. എങ്കിലും അതിനെ പെട്ടുന്ന മറച്ചിട്ടു് അദ്ദേഹം ശ്രൂവമണ്ണനു് തന്നെ വിശ്വാസം വന്നകാണണമെന്നമാത്രം ആരാധനാപിച്ചുതേയുള്ളതിൽ. അദ്ദേഹം അട്ടത്തടിവസം ആ ക്ഷേത്രത്തിലെ പുജാരികളെ

താൻ കാണുന്ന അനുഗ്രഹിക്കുന്ന വിവരം ഒരു ഉദ്ഘാതസമർ മുഖാന്തിരം അവക്സ്തിവുകൊടുത്തു. പുജാരികളെല്ലാം യമാസമയം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖിൽ ആനയിക്കുപ്പെട്ട്. അക്രൂതത്തിൽ, സേനനായകൾന്റെ പ്രത്യേകക്കല്ലന്തുകാരം മ്രാറമണ്ണന്യും വരത്തിയിട്ടിട്ടണായിരുന്നു. പുജാരികൾ ഭയവിഹപലരായി കാണപ്പെട്ടു. സേനനായകൾ എന്നെന്തെങ്കിലും ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടിട്ടാണിൽ അതു് അദ്ദേഹം നിഃവയമായും നിരവേററുമെന്നാളുടെയായിരുന്നു അവക്കുടെ ഭയകാരണം. അദ്ദേഹം നാട്ടിലെ വിജയങ്ങൾക്കെല്ലപ്പറ്റി ചിലതു ചോദിച്ചിരിഞ്ഞെങ്ങും ക്ഷേത്രകാൽക്കാളെല്ലപ്പറ്റി സാംസാരിച്ചതുടങ്ങി. പുജാരികൾ വിവിധ്വനരായി പരസ്യരം നോക്കി. ക്ഷേത്രങ്ങളാം കൈവശപ്പെട്ടതാണെങ്കിൽ ഉപായമാണോ അദ്ദേഹം പ്രയോഗിക്കുന്നതു് എന്ന പോലും അവർ സംശയിച്ചു. അവക്കുടെ ഭയകാരണം മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നതുപോലെ അദ്ദേഹം സംഭാഷണവിഷയം ചെടുത്തുന്ന മാറ്റി. ആരാധനയ്ക്കിൻ്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പുജാരികൾ പരസ്യരം ശ്രദ്ധക്കൂദായി വരത്തിക്കുന്നു എന്നാളുടെ പരമാത്മം അദ്ദേഹം അവരുടെക്കാണ്ടുക്കാനും സമാഖ്യത്തിലും മേലാൽ ആ നില തുടർന്നുകൊണ്ടുപോകാൻ അനുവദിക്കുന്നതു താക്കിതോടുകൂടി അദ്ദേഹം ചില വ്യവസ്ഥകൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നും, അവർ സന്ദേശാശംകന്ത്രിതം അതിനെ അംഗീകരിക്കുന്നും ചെയ്തു. പുജാകമ്മങ്ങൾ ഓരോ മാസവും അവരിൽ ഓരോയുള്ളതുടെ ചുമതലയിൽ നടക്കണമെന്നും ആ ചുമതലക്കാരൻു് ആരാധനയ്ക്കിൽ ഒരുംശം ക്രൂരതയും എടുക്കാവുന്നതാണെന്നാണ്ടായി ഇന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിർദ്ദേശം. പുജാരികൾ ഇല്ല ഉപഭോഗത്തെ സാദം സ്വീകരിച്ചു സന്ദേശച്ചിത്തരായി മടങ്ങി. അടുത്തദിവസം അവർ ക്ഷേത്രാധികൃതമായി ആഴ്വാചിച്ചു് മുഹമ്മദിബു് റക്കാസിമിനു് കാഴ്വയ്യുംവാൻ പല അമുല്യസാധനങ്ങളും തിരഞ്ഞെടുത്തു്. വിലയുച്ചർ

രതാക്കാളിം ഹിന്ദുസ്ഥാനത്തിലെ പഴയ സപ്താന്തരാണുക്രമങ്ങളിൽ ഉംഗപ്പേട്ടിരുന്നു. സേനാനായകൻ അവരുടെ പാരിതോഷികങ്ങളെ സംസ്കാരാശം സ്വീകരിച്ച് അവരുടെ ഭവാലയത്തിന്റെ സംരക്ഷണത്തിൽ വേണ്ട ഉറപ്പു നല്കി അവരെ പ്രീതരാക്കി അയച്ചു.

ബന്ധനവും മരണവും

മുഹമ്മദിബേ'ന്കാസിം തന്റെ യുദ്ധയാത്രയിൽ മരം സ്ഥലങ്ങൾ അംഗോക്കൾിൽ മുൻതന്ത്ര ദിവസം താഴവിച്ചു. ജനങ്ങളുടെ സ്നേഹാദരങ്ങൾ അഞ്ചുഹരണാ സംഗ്രഹിച്ചു പെട്ടതും അക്കാദിത്തിരുത്ത്, മുൻതന്ത്ര വിട്ടുപോകുന്നതിനും അഞ്ചേയ്യത്തിനും സൈനികക്കും മുള്ളു മിസ്റ്റാനിയും, ഏകിലും കത്തവ്യവോധം അഞ്ചേയ്യത്താ ആണോട്ടുപോകാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുതന്നുകൊണ്ടു. മുഹമ്മദിബേ'ന്കാസിം യാത്രയ്ക്കു വേണ്ട ഒരുക്കങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കി. ഏന്നാൽ റാഡോരെ കാരണമുള്ളത് യാത്രാദിവസം മാററിവയ്ക്കും ഒരു വന്നാകുടിയതു്. രണ്ടുക്കുറെ റിക്കേ അഞ്ചേയ്യത്തിന്റെ സഹായരനായ ഹജ്ജാജ്'ബേ'ന യുസൂഫിന്റെ ചരമവാത്ത് മുൻതന്ത്രയിൽ എത്തി. അപ്പതീക്ഷിതമായുണ്ടായ മുഖ സംഭവം മുഹമ്മദിബേ'ന്കാസി റിന്റെ സകല നിശ്ചയങ്ങളേയും മുള്ളുക്കി. തന്റെ സകല അല്ലെങ്കിലും കാരണമുന്നുതനായ ജേപ്പുജ്ജുന്നുറു ആകാല ദേഹവിശ്വാഗത്തെ കാത്ത് മുഹമ്മദിബേ'ന്കാസിം അതിരു രൂപ ദിവിച്ചു. അഞ്ചേയം ശല്ലോഗികപരിപാടികളുണ്ടാം ഉപേക്ഷിച്ചു നിശ്ചയിച്ചായി ദിവസങ്ങൾ തുളിനിക്കി. മാസം എടു കഴിഞ്ഞു. അഞ്ചേയത്തിന്റെ ഏകാന്തവാസത്തെ നോക്കുക ദയനിയമാക്കത്തക്കവണ്ണം വലിമാവലിച്ചുവിഡി അബേ'ദ്രുതമല്ലിക്കിന്റെ മരണവാത്തയും എത്തിച്ചേരുന്നു. അബേ'ദ്രുതമല്ലിക്കിന്റെ സഹായരനായ

സുലൈമാൻ അട്ടത്ത വലീഹയായി തെരഞ്ഞെടുക്കുപെട്ടതു്
കുനിൽ ക്രാവന്നപോലെ മഹമ്മദിബേന്നകാസിമിന്റെ
സ്വന്ദര്ഥത്തെ വേദനിപുണ്ട്. അതുമാത്രമല്ലെങ്കിൽമാരായി
ഖത്തിച്ചിരുന്ന എഴാളും വലിച്ച തന്റെ ഏകദശകാംക്ഷിക
ഉണ്ടിച്ചിരുന്നതുവന്നതു് മഹമ്മദിബേന്നകാസിം കാർണ്ണതി
ജനിപ്പി. സുലൈമാൻ സജ്ജവിത്തവുംപോലെ, എഴാളജി
ന്റെ ഉഭ്യത്വങ്ങൾക്കു നാക്കുമ്പോലെ ഒരു തിരിക്കന്വനമാ
ണന്നോ അദ്ദേഹം അറഞ്ഞതിരുന്നു. മഹമ്മദിബേന്നകാസി
മിന്റെ ഉദ്ദേശപോലെ കാഞ്ഞങ്ങൾ കലാറിച്ചു. സുലൈ
മാൻ പുപ്പർവവരം നിമിത്തം എഴാളജിന്റെ കട്ടംവക്കം
രിൽ ചിലരെ വധിക്കുകയും മറ്റചിലരെ ബന്ധനത്തിൽ
വയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. മഹമ്മദിബേന്നകാസിമും ആ പട്ടിക
യിൽനിന്നും ഷാഖക്കുപെട്ടിപ്പി. അദ്ദേഹത്തെ ഉദ്ഘാഗ
ഫതിൽനിന്നും പിരിച്ചുവിട്ടുകൊണ്ടുള്ള കല്പന താമസം
മിന്നാ വന്നുചെന്നു. മാത്രമല്ല, പകരം നിയമിത്തനായ
അടിസ്ഥാനം അദ്ദേഹത്തെ ബന്ധനസ്ഥാക്കി ഇരാവിലേക്ക്
അയയ്യുണ്ടെന്നുള്ള കല്പന ധമാവിധി പാലിക്കുകയും
ചെയ്തു. അങ്ങനെ ആ ഡീരണസന്നാനിയും അദ്ദേഹത്തി
ന്റെ മഹനിയണ്ണവന്തിൽ പ്രതിഫലമായി ലഭിച്ചതു്
കരച്ചണ്ണങ്ങളും ബന്ധിച്ചുള്ള ഓരോരിയും ഇരുപ്പുവണ്ണലു
കളായിരുന്നു. നിസ്സഹായതയുടെ അടിത്തക്കിൽ നിപതിച്ച
ആ രാജുസ്സുഹിരെ വലീഹയുടെ പ്രീതിക്കുവേണ്ടി അവർ
ഇരാവിലെ കാരാഗ്രഹത്തിൽ അടച്ച നരകജീവിതം അണം
ഭവിപ്പിച്ചു. കർണ്ണാരത്തിൽ നിരന്തരം അബാദ്വിക്കണ്ണടി
വന്ന ധാതനകൾ ആ വീരണ്ണസന്നാനിയുടെ ജീവിതത്തിനു്
അച്ചിരുന്ന പുണ്ണവിരാമമിട്ടു.

ക്രിസ്തീയ മലയാളപ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ

അ. നബേ

1.	ഹ്രസ്വംചരിത്രം (കസനുൽ അംഖിയാ)- ആദംനമ്പിമുതൽ ഇംഗ്ലാനമ്പിവരെയു ം ചരിത്രം നാലുഭാഗവും നോയി ബയ ൻറചെയ്യുള്ള്.	6 00
	ടി നേരം റെഡ്കോർഡ് ഓഫൈസർ	2 50
	ടി മുനം നാലും ഓഫൈസർ	3 00
2.	ഇഹമഹാനമ്പി (ഹ്രസ്വംചരിത്രം അംഖാം- ഭാഗം)	2 00
	വസിഭത്രയ്ക്ക് ബുർഡാ പരിശാഷ	
3.	അംഗരസ്സാലി	2 00
4.	സത്രമാ (കർബലായുവതി) നോംഭാഗം	1 50
5.	ടി റെഡ്കോർഡ്	1 50
	ടി റെഡ്കോർഡ് ബയിലും ചരിത്രം നോയി ബയ ൻറചെയ്യുള്ള്	3 62
6.	ചാർഡ് ഫോറേഞ്ച് (കമാറുമം)	1 50
7.	മൃസ്റ്റിനമ്പ്പാരക്കുമം (പാക്കറഡ്ബുക്ക്- കാലിക്കോബെയയൻ്റ്)	1 00
8.	ഇൽക്കനിസാ (സ്കീഡ്സ്കൂള്)	1 00
9.	മാസ്ട്രിഷ്ട്ടിച്ചർ-ധിക്ഷാഗ്രിസമിതം	3 00
10.	ഉർക്കിച്ചർ	
11.	മിഞ്ചാജ്ഞനമ്പിയ്ക്കി	0 75
12.	എഴു മൃസ്റ്റിനമ്പാരക്കുമം	0 62
13.	സുത്തിനമ്പാരക്കുമം	0 62
14.	മൃസ്റ്റിനമ്പാരക്കുമം (പാക്കറഡ്ബുക്ക്- ഷാഫിമാത്രം)	0 50

ଓ. নামেৰ

১৫. সুরত্তুয়াসীক পরিভাষ-

ব্যাব্যাকরণতাৰ্থ অৱগতিৰ প্ৰতিকৰণিক ইচ্ছা	০	৩
১৬. শেষসূচীহীনভীক	০	৫
১৭. ঔবসমাজৰ্যা	০	৪
১৮. মহালোকৰ কৰণী	০	৩
১৯. সুরত্তুক হৰ্ষীলে দৃশ্য কৰণী	০	৩
২০. ঠমসাৰ প্ৰতি	০	৩
২১. হৰ্ষীলীসীকৰণী যাইৰি	০	৩
২২. সুরত্তুক হৰ্ষীলীপৰিভাষ	০	৩
২৩. হৰ্ষীলীসমষ্টিৰ	০	৩
২৪. হৰ্ষীলীলে কেজীৰ মন্ত্ৰোৎকৰণ	০	২
২৫. হৰ্ষীলীকৰণ ১০০ উপভোক্তৰ	০	২
২৬. কী অৱগতিৰ প্ৰয়োজন	০	৩
২৭. শেষবৃন্দহীনভীক	০	২
২৮. সত্ত্বমানকৰণী	০	২
২৯. রেট সুচীবৰ্ত্তীৰ	০	২
৩০. হৰ্ষমান (চোল্লোকতাৰ)	০	২
৩১. মেষলীকৰণ মুহূৰ্মতিৰী	০	২
৩২. হৰ্ষমান হৰ্ষীলী (অৱগতিৰ প্ৰয়োজন)	০	৬
৩৩. হৰ্ষীলীসূচী	০	১
৩৪. হৰ্ষীলীমানসমষ্টিৰ	০	১
৩৫. বীৰী মানকৰণ	০	২
৩৬. মুজুহীকৰণী যাইৰি	০	১
৩৭. সু: যাসীক—অৱগতিৰ প্ৰয়োজন তত্ত্বীয়	০	
৩৮. মুসীলীকৰণীকৰণ হৰণী	(প্ৰকৰণৰ সুচী)	০
৩৯. সিস্যুবিজয়	০	১

